

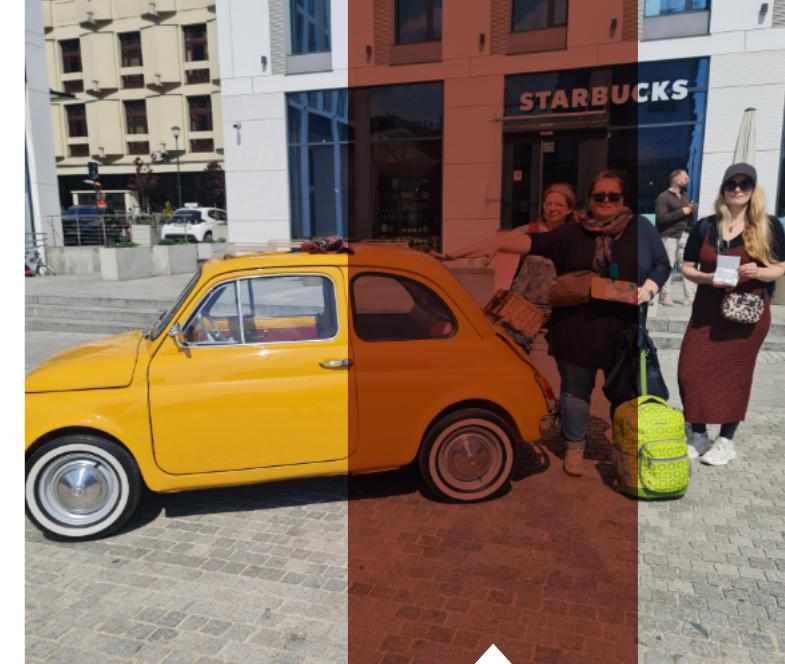
Szkicownik

bez granic

Magazyn o urban sketchingu w Polsce
#02 | wrzesień 2025

Spis treści

01

Miasto Spotkań
– historia USk
Wrocław

Początki wrocławskiej grupy Urban Sketchers sięgają 2016 roku. Z czasem na wspólne szkicowanie przychodziło coraz więcej osób, a spotkania stały się wówczas czymś więcej – miejscem wspierania, gdzie choć na chwilę można zatracić się w szkicowaniu na żywo, nie rozmyślając o problemach.

02

Opowieść
Sketchera

Marek Bądzyński w barwny sposób opisuje, jak po latach szkicowania przejście się zwraca uwagę na ocenę przechodniów czy pytania przypadkowych ludzi. Liczy się tylko rysunek i radość z tworzenia w miejskiej przestrzeni.

03

Muzeum
Gazowni
Warszawskiej

Zimą 2023 w Muzeum Gazowni Warszawskiej grupa Urban Sketchers z Warsaw wzięła udział w trzech sesjach rysunkowych, a powstałe prace pokazano na wystawie zawieszonej na ogrodzeniu muzeum oraz online.

04

Śladami
Wyspiańskiego
w Lanckoronie

W dniach 27-29 czerwca 2023 w Lanckoronie odbył się kameralny plener rysunkowo - malarSKI. Uczestnicy, oprócz kilku sesji szkicowania, odwiedzili między innymi ruiny zamku, pracownię Krzysztofa Ludwina, Salę Zbiorów Kazimierza Wiśniaka i inne malownicze zakamarki tej artystycznej wsi.

05

- SZYB -
Szkicujemy
Bytom

SZyB to cykliczne spotkania w duchu urban sketchingu, których celem jest wspólne odkrywanie i szkicowanie Bytomia - miasta z bogatą historią, secesyjną architekturą i industrialnym dziedzictwem.

06

GRUDZIĄDZ -
International
USk Week 2025

W dniach 1-7 maja 2025 roku obchodzony był Międzynarodowy Tydzień Miejskiego Szkicowania. Z tej okazji 4 maja w Grudziądzu spotkało się blisko sześćdziesięciu miłośników miejskiego szkicowania z całej Polski, by wspólnie odkrywać i rysować Stare Miasto.

07

Weekend
z kulturą -
USk Sanok

Sanok - to tutaj już po raz trzeci w dniach 13-15 czerwca odbył się Weekend z kulturą - wspólna inicjatywa placówek kulturalnych działających w mieście, a po raz drugi współorganizatorem wydarzenia była grupa Urban Sketchers Sanok.

08

USk Łódź -
szkicujemy,
świętujemy,
odkrywamy!

Łódzka grupa Urban Sketchers rośnie powoli, ale konsekwentnie. Z okazji kolejnych urodzin jej członkowie szkicowali między innymi w Żyrardowie i Poznaniu a także zorganizowali „Sketcherski Rajd” po ulicy Piotrkowskiej.

STRONA 8

STRONA 10

STRONA 12

STRONA 14

STRONA 19

STRONA 20

STRONA 26

STRONA 28

09

Pruszcza Gdańskiego kocha Urban Sketching

Od szkicowania w hali Aeroklubu i Domu Weidemanna, przez plener w Pruszcza Gdańskim i dokumentowanie miejskich zabytków, po kulminację w postaci pierwszej pełnowymiarowej wystawy Urban Sketchers Gdańsk.

10

Jan Skapski - Jak zostałem urban sketcherem

Zwyczaj szybkiego szkicowania podczas podróży i wycieczek rozwijał przez lata, z wykorzystaniem różnych technik i mediów. Kilka lat temu dołączył do Urban Sketchers Poland, odkrywając, że to, co robił przez dekady było urban sketchingiem.

11

Urban sketching w Algarve - akwarelowe wspomnienia

Letnia wyprawa do Algarve w Portugalii stała się okazją do połączenia podróże z pasją do urban sketchingu. Region ten, znany z malowniczych klifów, złocistych plaż i urokliwych miasteczek, okazał się idealnym miejscem do szkicowania na żywo.

[STRONA 30](#)[STRONA 36](#)[STRONA 38](#)[STRONA 42](#)**12**

Kronika spotkań Kiedy wszyscy patrzą na miasto, ja patrzę na ludzi

Każde spotkanie sketcherów to nie tylko zachwyt architekturą, ale przede wszystkim nowe znajomości i rozmowy. Z tych chwil powstała osobista kronika zapełniona portretami znajomych artystów i podróżników z różnych miast i krajów.

13

Urban Plants, czyli nature journaling w miejskiej dżungli

Nature journaling polega na uważnym obserwowania przyrody i zapisywaniu swoich spostrzeżeń w formie notatek, rysunków, szkiców i akwareli. Miasto jest również ciekawym obszarem do obserwacji przyrody jak las czy łąka, a w połączeniu z miejską architekturą niesie ciekawe doświadczenia.

[STRONA 44](#)**14**

Pozdrowienia z Oksfordu - Karina Kreja

Pasja Kariny Krejki do rysunku wraz z miłością do przedmiotów ścisłych skierowała ją na ścieżkę architektoniczną. Po latach powrotu do szkicowania odkryła społeczność Urban Sketchers i gdy wybiera się do nowego miasta, sprawdza, czy i kiedy spotyka się tam lokalna grupa.

[STRONA 48](#)**15**

Biskupia Góra USk WEEK 2025

Biskupia Góra w Gdańsku to historyczna dzielnica, która przez lata przechodziła różne transformacje. 1 maja 2025 roku odbyło się wydarzenie zorganizowane przez grupę Urban Sketchers Gdańsk, w ramach obchodów USk Week - międzynarodowego tygodnia miejskiego szkicowania.

[STRONA 52](#)**16**

AI - ARTificial intelligence?

Czy sztuczna inteligencja ma coś do zaoferowania urban sketcherom? Okazuje się, że oprócz generowania obrazków AI może podsunąć nam praktyczne wskazówki, przykład mieszanii kolorów akwareli, choć nie ze wszystkim radzi sobie dobrze.

[STRONA 58](#)

Sympozjum USk w Poznaniu
subiektywny reportaż
Anny Ziętkiewicz

W dniach 20-23 sierpnia 2025 w Poznaniu odbyło się XIII Międzynarodowe Sympozjum Urban Sketchers. Oficjalny rysunkowy reportaż Anny Ziętkiewicz dokumentuje wydarzenie dzień po dniu w formie dynamicznych szkiców.

[STRONA 60](#)

01 Miasto Spotkań – historia USk Wrocław

Tekst:
Dora Pindur
Zdjęcia:
archwium USk Wrocław

Początki wrocławskiej grupy Urban Sketchers sięgają 2016 roku, gdy do naszego miasta przeprowadziła się Olena Gramatyk, zwana przez wszystkich Alenką. Znała już spotkania USk z Odessy, gdzie wcześniej mieszkała, i bardzo za nimi tęskniła w nowym miejscu. Wraz ze znajomymi z ASP postanowiła zorganizować coś podobnego także we Wrocławiu. Ogłoszenie o sketcherskim wydarzeniu umieściły na swoich prywatnych profilach na Facebooku. Pierwsze spotkanie odbyło się w Księgarni Hiszpańskiej i wzięło w nim udział 7 osób. Później z frekwencją było różnie – grupa rozkręcała się powoli, ale spotkania odbywały się raz w miesiącu. W 2017 Alenka założyła grupę Urban Sketchers Wrocław na Facebooku, aby ułatwić kontakt rysunkowej społeczności.

I tu rozpoczyna się drugi rozdział tej historii, gdy mieszkająca we Wrocławiu Dora Pindur w 2019 roku dowiedziała się z internetu o istnieniu czegoś takiego, jak ruch Urban Sketchers. Znalazła wówczas grupę ogólnopolską, do której się zapisała, ale Facebook nie był uprzejmy podpowiadając jej tej wrocławskiej. Na pierwsze spotkanie USk pojechała do Poznania i to zainspirowała ją do poszukiwań osób szkicujących na żywo w swojej okolicy. W ciągu kilku miesięcy zebrała małą grupkę za pomocą "poczyty pantoflowej" – odzywała się do tych, którzy publikowali szkice z Wrocławia, zapraszając ich na wspólne rysowanie. Publikowała też ogłoszenia o organizowanych przez siebie spotkaniach na grupie Urban Sketchers Poland. Niedługo później, w 2020 roku, pandemia Covid zamknęła wszystkich w domach. Dora

organizowała w tym czasie spotkania sketcherskie online, w których brały udział sketcherzy z całej Polski, w tym także Alenka i jej znajomi. W 2021 roku, gdy świat znów się otworzył, a wspólne szkicowanie na mieście znów stało się możliwe, znajomi Dory i Alenki zebrały się razem przy Przystani Gondolowej. Mina Dory, gdy dowiedziała się o wrocławskiej grupie na FB istniejącej od 2016, była bezcenna. Alenka zaś cieszyła się, że jest tyle nowych chętnych do szkicowania. Od tej pory działały wspólnie, a na spotkaniach pojawiło się coraz więcej osób.

Rok 2022 i początek wojny w Ukrainie był dla wszystkich trudnym momentem. Wielu wrocławskim sketcherkom, pochodzących z tamtego regionu, życie nagle stanęło na głowie - sprowadzały rodziny i z przerąbaniem

Urban Sketchers Wrocław szkicujący w Toscanizzazione ArtBistro

obserwowały dewastację swojego kraju. Spotkania Urban Sketchers stały się wówczas czymś więcej – grupą wsparcia i miejscem terapii, gdzie choć na chwilę można zatracić się w szkicowaniu na żywo, nie rozmyślając o problemach. Od maja 2022 wrocławscy sketcherzy zaczęli zbierać się regularnie co tydzień na Drink & Sketch – spotkania te odbywają się do dziś w każdy wtorek o 18:00. Do Alenki i Dory w ich organizowaniu dołączyły Magda Pazoła oraz Dorota Lawenda. W 2024 roku Alenka, Magda i Dorota zaczęły starać się o to, aby wrocławska grupa

USk stała się oficjalnym oddziałem międzynarodowej organizacji Urban Sketchers – udało się to osiągnąć w maju 2025, a dziewczyny są jego adminkami.

Wrocław reklamuje się jako Miasto Spotkań i w przypadku urban sketcherów rzeczywiście tak jest. W wydarzeniach biorą udział osoby różnych narodowości (języki polski, angielski, ukraiński i rosyjski regularnie mieszają się ze sobą), a także rozmaitych zawodów. Inspirują się nawzajem, wymieniają doświadczenia, uczą się, wy-

próbowają nowe narzędzia, pomagają. Zawiązuję się przyjaźnie wykraczające poza wspólne rysowanie. Wrocławscy sketcherzy mają wielkie serca - wielu z nich było wolontariuszami podczas trzech edycji Festiwalu Miejskiego Szkicowania w Świdnicy, a także podczas Sympozjum USk w Poznaniu.

Urban Sketchers Wrocław zapraszają na wspólne szkicowanie w każdy wtorek o 18:00 oraz raz w miesiącu w weekend. Często wybierają się w odwiedziny do innych miast - Katowic, Poznania, Krakowa, Warszawy i Gdańska. Chętnie oprowadzają też przyjezdnych po swoim mieście, pokazując najlepsze miejsca do szkicowania i nie tylko.

Możecie nas znaleźć na Facebooku: Urban Sketchers Wrocław oraz Instagramie @uskwro.

Cafe Borówka

Muzeum Przyrodnicze

INSTAGRAM

FACEBOOK

Bulk a z Masłem

Nasi goście z innych miast

Wzgórze Gajowieckie

02

Opowieść Sketchera

Tekst i zdjęcia:
Marek Bądzyński

To była ciepła letnia sobota – nie miałem nic ważnego do zrobienia albo po prostu nic mi się nie chciało. Mogłem więc pójść na miasto i wreszcie narysować ten kościół!

Pomysł był w głowie od dawna: to pewnie z tramwaju zauważałem prezbiterium skąpane w porannym świetle, te załamania ścian, te gzymsy, podcienia i dachy, wszystko zwieńczone sygnaturkami, niczym krzyż na Giewoncie. Wzgórze tylko zdecydowanie mniejsze, bo to nadrzeczna skarpa – postawa, ale jednak stroma, skora do obsunięć, więc dodatkowo związana w pasie murem dla bezpieczeństwa. Sama bryła kościoła – imponująca. Szczególnie, jak się spojrzy w górę z rynku na dole, wzduł tych schodków, na tle błękitnego nieba – nic, tylko szkicować! Przecież uczyłem się rysunku odręcznego przez lata, żeby zdać egzamin na studia. Spokojnie dam sobie radę – prawda? No właśnie, tylko jak zacząć? I gdzie się ustawić? Miałem

Kościół Akademicki św. Anny w Warszawie na szkicu autora

INSTAGRAM

ze sobą papier, ołówek i pewnie nawet stołek, żeby usiąść, ale co się gdzieś rozłożę, to zaraz ktoś idzie... cholera by to wzięła! Znowu będą się gapić albo – co gorsza – będą mi zgłądać przez ramię i jeszcze może wytykać błędy? Co to, to nie – już wystarczająco się pastwią wykładowcy na wydziale. Na co mi to?

Zabunkrowałem się więc głębiej w krzakach za domem. Widok wciąż niby dobry, ale... jedną ścieżką – od domu do śmiertnika – to na pewno będą łazić; drugi chodnik wiedzie do tramwaju, więc ruch gwarantowany, a tym skrótem trochę wyżej to już co chwila ktoś się kręci. No zesz... Niby nikt mnie jeszcze nie zauważył, ale krzaki takie jakieś niskie, nie bardzo mi to rysowanie idzie... A co, jak postawię złą kreskę? Dramat! W dodatku zapomniałem tej cholernej gumki ołówkowej, słońce świeci prosto w oczy i na pewno coś źle zrobię i nie ma jak poprawić. Stołek ciśnie w wiadomo co i w ogóle głupi pomysł. Mogłem przecież siedzieć w domu, a nie robić z siebie widowisko!

I tak, krakowskim targiem, wytłumaczyłem sam sobie, że będzie lepiej zrejterować i szybko przeniosłem się na jakieś obskurne podwórko, gdzie tylko bezdomny kot mnie znalazły. O, to może być, nawet miauczał jakoś przychylnie – widać zna się na sztuce! Tego dnia jakiś tam szkic powstał, nie byłem jednak zadowolony, że tak łatwo się poddałem presji tłumu i zamiast z rozmachem rysować imponujący kościół, siedziałem gdzieś na zapleczu, rysując trzepak. No i tego kota, co mi towarzyszył.

Ta sytuacja wydarzyła się dawno temu, gdy byłem świeżo upieczenym

studentem architektury. Wiele, wiele lat później wróciłem w to samo miejsce, żeby namalować akwarelę tego prezbiterium i całego kościoła oraz rozprawić się z historią. Śmiertnik stał jak przedtem, tylko krzaki jakieś większe... Była niedziela i ludzie szli dużymi grupami, a potem wracali z tego kościoła, co go w międzyczasie namalowałem, nie martwiąc się ani przez chwilę, czy dobrze szkicuję, czy źle, i co sobie inni pomyślą... Z tych kilkuset osób, które koło mnie tego dnia przechodziły, może jakiś tuż wtedy zwolnił kroku albo wręcz się zatrzymał, popatrzył. Dowiedziałem się, że ich ciocia/siostra/sąsiad też maluje i że ogólnie doceniają sztukę – znają się! Parę osób nawet zrobiło zdjęcie tego kościoła; no bo jak artysta maluje, to widok jest warty zauważenia. Schowali iPhony, pogadali jeszcze ze mną o jakichś duperelach i odeszli zadowoleni z przygodnego spotkania. Tyle pozostało z wielkiego dramatu w mojej pamięci.

Na koniec przyszedł kot, powachał farby, popatrzył na malarza z powitaniem i zaraz sobie poszedł...

Widać, że się nie zna!

Autor podczas szkicowania

03

Muzeum Gazowni Warszawskiej

Tekst:
Marie Frouin
Zdjęcia:
archwium USk Warsaw

Zimą 2023 roku mieliśmy okazję uczestniczyć w trzech sesjach rysunkowych w Muzeum Gazowni Warszawskiej. To miejsce nietypowe i niezwykle ciekawe – mogliśmy szkicować potężne maszyny, stare kuchenki gazowe i różne inne eksponaty, które opowiadają o tym, jak rewolucja przemysłowa zmieniła codzienne życie w Warszawie.

Podczas pierwszego spotkania mieliśmy wyjątkową przyjemność zwiedzić muzeum z przewodnikiem – sam dyrektor instytucji oprowadził nas po wnętrzach, dzieląc się historią

Szkicownik Bez Granic

- 12 -

tego fascynującego miejsca. Było to niesamowicie inspirujące doświadczenie i pomogło nam lepiej zrozumieć kontekst rysowanych obiektów.

Kilka tygodni później wysłaliśmy nasze prace do Muzeum, które przygotowało z tej okazji bardzo oryginalny projekt wystawienniczy. Powstała wystawa online, a równolegle – druga forma ekspozycji: nasze rysunki zostały wydrukowane i zawisły na ogrodzeniu Muzeum. Zostały one połączone z fotografiemi obiektów za pomocą technologii druku soczewkowego 3D, co dało bardzo ciekawy efekt płynnego przejścia między fotografią a rysunkiem. Każdy przechodzić mógł zobaczyć, jak przez nasze szkice zmienia się spojrzenie na Muzeum oraz jego historię, i spojrzeć na wszystkie obiekty z zupełnie innej perspektywy.

Dzięki tej współpracy grupa Urban Sketchers Warsaw zyskała większą widoczność – zarówno w internecie, jak i w przestrzeni publicznej. Było to dla nas niezwykle ciekawe doświadczenie, które na długo pozostanie w naszej pamięci.

WYSTAWA

Wystawa prac sketcherów

Kasia Kostera „SIVA” szkicująca eksponaty

Krzysztof Gawronkiewicz podczas szkicowania

Grupa podczas oprowadzania po muzeum

Uczestnicy pleneru i ich prace

ŚLADAMI WYSPIAŃSKIEGO w Lanckoronie

04

Tekst:
Dora Pindur
Justyna Wojnowska
Zdjęcia:
Kamil Mączkowski

W poprzednim numerze „Szkicownika Bez Granic” mogliście przeczytać artykuł o naszym cyklu „Śladami Wyspińskiego” – skąd pomysł, jak to się wszystko zaczęło i jakie wydarzenia udało nam się zorganizować do tej pory. Tym razem chcemy opisać jego najnowszą odsłonę: kameralny plener rysunkowo - malarski w Lanckoronie, który odbył się w dniach 27-29 czerwca 2025.

Przede wszystkim głosiłyśmy się długo, jak przetłumaczyć angielskie sformułowanie „Sketching Retreat”. Szkicowe wczasy? Uzdrowisko szkiców? Rekolekcje ze

Oprócz nas, prowadzących,

Poplenerowa wystawa na ścianie "naszego" domku przy Rynku

w plenerze wzięło udział 9 osób z różnych miast – niektórzy znali nas już z poprzednich wydarzeń, innym Facebook podpowiedział tę aktywność. Naszą bazą był oryginalny drewniany domek z dużymi podcieniami przy samym Rynku w Lanckoronie. Uczestnicy otrzymali od nas identyfikatory i torby z prezentami od sponsorów – tak wyposażeni, udaliśmy się najpierw na integracyjny lunch do Cafe Pensjonat. Gdy wszyscy dotarli na miejsce, pomaszerowaliśmy w górę do ruin Lanckorońskiego zamku, które ponad 100 lat temu szkicował Stanisław Wyspiański. Opowiedziałymy tam o jego szkicownikach, podróżach, a także przybliżyliśmy ideę urban sketchingu tym, którzy pierwszy raz o nim usłyszeli.

Kolejnym punktem programu był spacer do Zagrody Ławeczki, prowadzonej przez Jolę Hytkowską, na przygotowaną przez nią kolację i ognisko. Pyszności było tyle, że kiełbaski zabraliśmy na następny dzień. W trakcie wieczoru do naszej grupy dołączył Krzysztof Ludwin, znany malarz rezydujący w Lanckoronie, który nie tylko opowiedział kilka ciekawych historii ze swojego życia,

Biesiada przygotowana przez Jolę Hytkowską z Zagrody Ławeczki

ale też szkicował razem z nami i zaprosił nas następnego dnia do swojej pracowni. Mimo deszczu w świetnych nastrojach i bardzo najedzeni wróciliśmy do wsi na nocleg.

Drugi dzień rozpoczęliśmy przepyszny śniadaniem w Cafe Arka – między jego kęsami i łykami kawy od rana tworzyliśmy kolejne szkice, wypróbując nowe materiały. Zainteresowaniem cieszył się papier PaintON w kolorze TerraCotta, kredki Neocolor 2 oraz oczywiście farby Aquarius. Po jedzeniu udaliśmy się do Sali Zbiorów Kazimierza Wiśniaka, po której oprowadziła nas jedna z pracujących tam pań, opowiadając różne ciekawe historie z życia tego artysty i pokazując jego twórczość. Pod koniec zaproponowała nam pozowanie do zdjęć z rekwizytami, co wywołało nieplanowaną lawinę śmiechu i wygłupów (nie wiadomo do dziś, co było bardziej zabawne: królowe, kalafior czy konik). Wpisaliśmy się też wszyscy do księgi pamiątkowej.

Następnie rozsiedliśmy się ze szkicownikami wokół Rynku, uwieczniając architekturę i codzienne życie Lanckorony. Po dwugodzinnej sesji i grupowym zdjęciu z powstały mi szkicami udaliśmy się do nieco oddalonej od centrum pracowni Krzysztofa Ludwina. Artysta opowiadał, pokazywał obrazy, tłumaczył, demonstrował różne narzędzia i media oraz udzielał odpowiedzi na nasze pytania. Podczas tej wizyty towarzyszył nam producent akwareli Aquarius – Roman Szmal, który podczas pleneru był nie tylko naszym sponsorem, ale także kierowcą. Na koniec zrobiliśmy sobie wspólne zdjęcie, a Krzysztof Ludwin obdarował nas wydrukami swoich akwareli oraz farbami.

Po tylu wrażeniach byliśmy gotowi na posiłek – w klimatycznym Cafe Pensjonat spróbowaliśmy lokalnych fuczek, wiśniaka oraz innych dobrych rzeczy. Później w ramach czasu wolnego każdy znalazł

Pierwsze zdjęcie grupowe

W Sali Zbiorów Kazimierza Wiśniaka

Ognisko przy Willi Zamek

Uczestnicy oglądający swoje prace

dla siebie kolejne miejsce do szkicowania (lub na drzemkę). Wieczorem urządziliśmy ognisko przy Willi Zamek, w której nocowała część uczestników. Były kiełbaski, lokalne piwo lawendowe i werbenowe, rozmowy i dużo śmiechu. Mimo stosunkowo krótkiego czasu uczestnicy poczuli się ze sobą zżyci, a atmosfera była bardzo przyjemna. Słyszeliśmy z oddali muzykę grającą na czymś weselu – padł nawet pomysł, żeby do niego dołączyć, ale ostatecznie zrobił to chyba tylko Wyspiański, gdy reszta już spała.

Ostatniego dnia zebraliśmy się na śniadaniu w sprawdzonej Cafe Arka. Najedzeni uczestnicy rozeszli się znów po Lanckoronię, aby

malować i rysować, a my w tym czasie przygotowałyśmy z ich wcześniejszych prac poplenerową wystawę na ścianie "naszego" domku przy Rynku, dodając do niej na koniec także dzisiejsze szkice. Wspaniale było zobaczyć wszystkie dzieła zebrane razem, od szybkich po te bardziej dopracowane, i zachwycić się ich różnorodnością. Każdy z uczestników dostał na zakończenie swoje zdjęcie z ulubioną pracą wykonane Instaxem. Pożegnanie było dość szybkie, bo nie czuliśmy upływającego czasu i nagle trzeba już było zbierać się na dworzec kolejowy w pobliskiej Kalwarii Zebrzydowskiej. Część ekipy utknęła na nim, czekając bezskutecznie na pociąg, który zepsuł

się gdzieś wcześniej. Na szczęście udało im się dotrzeć do Krakowa Uberem, a stamtąd złapali swoje połączenia do domów.

Nasz asystent, Kamil Mączkowski, stworzył poplenerowy katalog z pracami uczestników, który znajdziecie skanując widoczny na dole kod QR. Dziękujemy mu bardzo za zdjęcia, rolki i pozytywną energię, zaś wszystkim uczestnikom – za stworzenie cudownej atmosfery. Mamy nadzieję, że większość z nich kontynuuje przygodę ze szkicowaniem.

A my? My już w pociągu powrotnym zaczęłyśmy planować kolejne wycieczki Śladami Wyspiańskiego.

Zdjęcie grupowe podczas wizyty w pracowni Krzysztofa Ludwina

INSTAGRAM

KATALOG

Tekst i zdjęcie:
Krzysztof Kałuszka

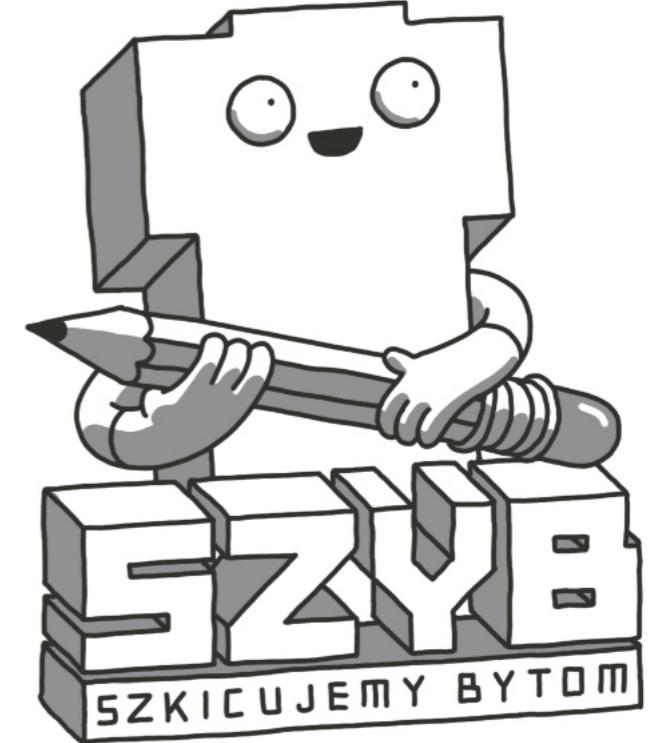
- SZYB -

Szkicujemy Bytom

Inicjatywa „Szyb” czyli Szkicujemy Bytom.

To cykliczne spotkania w duchu urban sketchingu, których celem jest wspólne odkrywanie i szkicowanie Bytomia - miasta z bogatą historią, secesyjną architekturą i industrialnym dziedzictwem. Chcemy odczarować jego wizerunek, pokazując piękno, które często umyka na co dzień. To również przestrzeń do twórczej integracji - miejsce spotkań pasjonatów, amatorów i profesjonalistów, którzy chcą dzielić się doświadczeniem, inspirować nawzajem i spędzać czas w dobrej, artystycznej atmosferze.

Jak na razie, Szyb odbywa się nieregularnie, ale docelowo chciałbym, aby było to wydarzenie o częstotliwości występowania co 2 tygodnie.

Tekst:
Justyna Dąbek
Zdjęcia:
Justyna Dąbek
Kamil Mączkowski

GRUDZIĄDZ

International Urban Sketchers Week 2025

Uczestnicy wydarzenia podczas drugiego pleneru - Błonia Nadwiślańskie, Panorama na Spichlerze

06

W dniach 1–7 maja 2025 roku na całym świecie obchodzony był Międzynarodowy Tydzień Miejskiego Szkicowania (International Urban Sketchers Week). Z tej okazji w wielu krajach organizowano wydarzenia rysunkowe, podczas których uczestnicy doskonalili swoje umiejętności artystyczne, a także odkrywali piękno miast i nawiązywali nowe znajomości. Z inicjatywy oddziałów Urban Sketchers Gdańsk i Urban Sketchers Poland w dniu 4 maja 2025 r. w Grudziądzu również obchodzono USk Week. Tego dnia do miasta przyjechało blisko sześćdziesięciu miłośników miejskiego szkicu z całej Polski, w tym twórcy z: Torunia, Gdańska, Warszawy, Wrocławia, Poznania oraz Krakowa. W spotkaniu wzięli też udział grudziądzcy rysownicy. Celem spotkania było wspólne odkrywanie i szkicowanie urokliwych zakątków miasta na wyznaczonej przez organizatorów trasie, która objęła cztery kluczowe lokalizacje na Starym Mieście: Bramę Wodną i Skwer Andrzeja Wajdy, panoramę na spichrzu od strony Błoni Nadwiślańskich, ulicę Spichrzową z ratuszem i bazyliką kolegiacką św. Mikołaja oraz Góru Zamkową z Wieżą Klimek.

Wydarzenie rozpoczęło się punktualnie o godzinie 10:00 na grudziądzkim rynku. Oficjalnego otwarcia uroczystie dokonał Prezydent Miasta, pan Maciej Glamowski, który objął grudziądzki plener swoim patronatem. Uczestnicy otrzymali torby z upominkami od Urzędu

Miasta, pamiątkowe dyplomy oraz prezenty od producentów materiałów rysunkowych (Caran d'Ache, Renesans, PapierArtystyczny.pl, Markery Posca, kolor-art.pl i Roman Szmal Art).

Spod Pomnika Żołnierza grupa udała się ulicą Spichrzową w kierunku Bramy Wodnej, gdzie odbył się pierwszy z czterech plenerów. Każdy z przystanków zakończony był wspólnym przeglądem powstałych szkiców, przyznaniem nagrody dla najciekawszej pracy oraz pamiątkowym zdjęciem grupowym.

Mimo kapryśnej pogody – zmiennych warunków atmosferycznych, silnego wiatru od Wisły, niskiej temperatury, słońca i przelotnych opadów – uczestnicy nie zrezygnowali z rysowania. Przeciwnie, padający deszcz nierzadko współtworzył prace, rozlewając akwarele na kartkach w niezwykle malarski sposób.

Spotkanie zakończyło się około godziny 16:30 na Górze Zamkowej, gdzie po przeglądzie wszystkich wykonanych szkiców oraz wspólnym zdjęciu uczestników, wręczono główną nagrodę - ogromny zestaw kredek Caran d'Ache, za szkice powstałe podczas całego wydarzenia.

USk Week w Grudziądzu dla wielu uczestników był pierwszą wizytą w tym mieście - jak się okazuje zaskakującą i odkrywczą, między innymi z uwagi na wielość tematów rysunkowych, średniowieczną tkankę miejską i urokliwy klimat tego miejsca. Grudziądz znany jest także

Plener I - Brama Wodna

**INSTAGRAM
USk Grudziądz**

Plener III - ul. Spichrzowa, Rynek

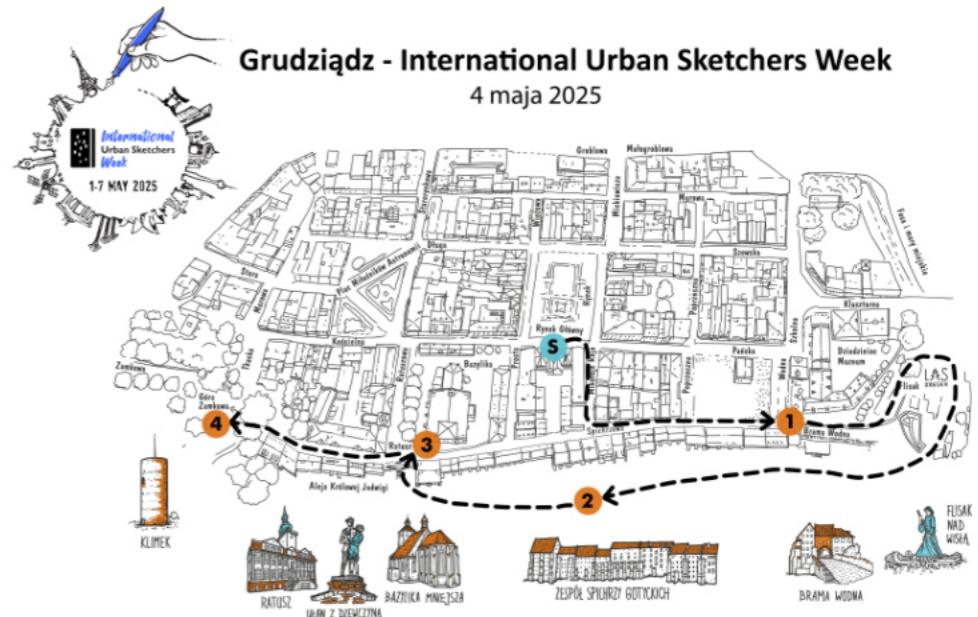
**FACEBOOK
USk Grudziądz**

Plener IV - Góra Zamkowa i Wieża Klimek

**REELS
z wydarzenia**

Program:

- 10:00 | Start - Rynek, przy Informacji Turystycznej
- 10:30 | Plener I - Brama Wodna
- 12:00 | Plener II - Blonia Nadwiślańskie. Panorama na spichlerze
- 13:30 | Plener III - ul. Spichrzowa, Rynek
- 15:00 | Plener IV - Góra Zamkowa i Wieża Klimek

Organizatorzy:

Grafika:

Mapka z harmonogramem wydarzenia, grafika: LAS KRESEK.

z unikatowej na skalę kraju panoramy średniowiecznych spichlerzy, wpisanych w 2017r. na listę Pomników Historii. W trakcie wydarzenia rysowaliśmy najbardziej charakterystyczne miejsca Grudziądza, ale tych do szkicowania jest jeszcze wiele.

Warto podkreślić, iż podczas spotkania USk Week powstała lokalna grupa Urban Sketchers Grudziądz, założona przez uczestników wydarzenia, pasjonatów rysunku i malarstwa, mieszkańców na co dzień w mieście i jego okolicach. Grupa liczy obecnie kilkanaście osób i rozpoczęła już regularne spotkania. Na jednym z nich spisany został manifest grupy oraz wybrano wzór oficjalnej pieczętki, zaprojektowanej przez jednego z członków USk Grudziądz - Mateusza Pawlikę, "Las Kresek" (także twórcy mapki wydarzenia).

Zachęcamy Was do wspierania grupy USk Grudziądz i śledzenia ich działań na **Instagramie @usk_grudziądz** oraz **Facebooku: @urbansketchersgrudziądz**, a lokalsów - do dołączenia do grona grudziądzkich sketcherów!

w trakcie wydarzenia.

Wystawa została bardzo ciepło przyjęta przez mieszkańców oraz władze miasta i prawdopodobnie będzie eksponowana na stałe w jednej z miejskich przestrzeni.

Organizatorzy wydarzenia USk Week:

Kamil Mączkowski, Justyna Wojnowska, Dora Pindur, Justyna Dąbek.

Organizator wystawy:

Kamil Mączkowski

Otwarcie wydarzenia z udziałem Prezydenta Grudziądzka Macieja Glamowskiego, który objął je patronatem.

Kamil Mączkowski niosący goodiebagi dla uczestników wydarzenia, w środku upominki od sponsorów i Miasta Grudziądz.

**Manifest grupy
Urban Sketchers Grudziądz**
spisał Sławomir Bąk

Grupa Urban Sketchers Grudziądz powstała spontanicznie podczas pamiętnego International Urban Sketchers Week, które to wydarzenie odbyło się 04.05.2025 r. Tak więc ten dzień uznajemy za oficjalny dzień powstania naszej grupy. Już drugiego dnia chęć uczestnictwa w tym przedsięwzięciu zadeklarowało 14 osób mieszkających i tworzących w Grudziądzu.

Głównym impulsem do powstania grupy grudziądzkich sketchersów była wspaniała atmosfera panująca na plenerze, stworzona przez wszystkich uczestników ale w szczególności przez grupę sketchersów z Gdańskiego i Poznania.

Każdy z członków naszej grupy ma pewne własne doświadczenia na polu sztuki lecz głównym celem jest wspólne działanie na rzecz popularyzacji tego pięknego zjawiska jakim jest Urban Sketching.

Chcemy wspólnie dokumentować życie naszego miasta, pokazywać jego koloryt, atmosferę, główne zabytki i mniej znane a jakże urokliwe zakątki ale także ludzi „żyjących tu i teraz”.

Zasadą funkcjonowania grupy jest wspólne szkicowanie urokliwych miejsc naszego miasta. Chcemy być otwarci na siebie nawzajem aby wspólnie dzielić się naszymi spostrzeżeniami, doświadczeniem i umiejętnościami, wzajemnie się inspirować i wspólnie doskonalić nasz warsztat. Jesteśmy otwarci na nowe pomysły i nowe osoby, które chciałby dołączyć do grudziądzkich sketchersów.

Mamy nadzieję, że będziemy wspólnie tworzyć i prezentować naszą twórczość, i że z czasem nasza działalność będzie doceniona nie tylko przez władze miasta ale także przez jego mieszkańców. Liczymy na to, że nasza działalność wzbogaci życie kulturalne miasta i doda wyjątkowego kolorytu jego ulicom.

Trzymajcie za nas kciuki a My „róbmy swoje!!!”

Zdjęcie grupowe na Rynku po szkicowaniu i otwarciu wystawy

Wystawa plenerowa przy Fontannie Flisaka

Organizatorzy wydarzenia

Weekend z kulturą USk Sanok 07

Tekst i zdjęcia:
Sebastian Brożyna

Sanok – wielokulturowy tygiel, miasto artystów, poetów i pisarzy. To tutaj już po raz trzeci w dniach 13-15 czerwca odbył się Weekend z kulturą – wspólna inicjatywa muzeów, domów kultury i placówek kulturalnych działających w mieście. Po raz drugi współorganizatorem była grupa Urban Sketchers Sanok. Po raz drugi

symbolicznym patronem działań grupy stała się postać Dobrego Wojaka Szwejka, który umieszczony został na okolicznościowej wlepce oraz na plakatach i zaproszeniach. Wybór nie był przypadkowy gdyż Szwejk już od wielu lat jest rozpoznawalnym symbolem Sanoka więc namówienie go na poparcie ruchu USk nie stanowiło żadnego problemu. Podczas zeszłorocznej edycji wojak zamiast karabinu wdziął na plecy wielki ołówek, w tym roku ołówek trzyma w ustach i patrzy na nas swym dobrodusznym wzrokiem. Dniem poświęconym grupie Urban Sketchers Sanok była sobota 14 czerwca i w tym dniu właśnie na sanockim deptaku

odbyły się warsztaty miejskiego szkicowania, które zgromadziły liczną grupę zainteresowanych.

Po warsztatach grupa przygotowała jeszcze jedną atrakcję: wystawę szkiców, która rozpoczęła się od uroczystego wernisażu w „Galerii o smaku kawy” znajdującej się na deptaku. Na wystawie pt. „Życie jest szkicem” znalazły się prace 20 osób i stanowi ona przekrójowy przegląd tematów i technik, jakie były eksploatowane przez ostatnie 2 lata podczas spotkań grupy USk Sanok. Otwarcie poprzedziła szeroka akcja promocyjna w postaci audycji radiowych, plakatów i zaproszeń zaprojektowanych specjalnie na tę okazję. Wernisaż przyciągnął wielu gości zaciekawionych nietypową wystawą, podczas otwarcia odbyła się prelekcja na temat historii ruchu USk na świecie oraz w Polsce. Pojawił się również akcent muzyczny – grupa publicznie wykonała utwór nawiązujący do tytułu pokazu. Wystawę można oglądać do 4 lipca, natomiast grupa Urban Sketchers Sanok już intensywnie przygotowuje się do obchodów swoich 2 urodzin, które przypadają 14 lipca 2025 roku.

Sebastian Brożyna w akcji

08

- USk Łódź - szkicujemy, świętujemy, odkrywamy!

Łódzka grupa Urban Sketchers rośnie powoli, ale konsekwentnie - i to nas ogromnie cieszy! Niedawno stuknęły nam kolejne urodziny, a wiosna przyniosła mnóstwo okazji do wspólnego szkicowania, także w wersji wyjazdowej – odwiedziliśmy m.in. Żyrardów i Poznań. Fantastycznie było spotkać sketcherów

z różnych miast oraz pogadać o technikach, lokalizacjach i materiałach.

Z okazji majowego Urban Sketchers Week zorganizowałyśmy z Marysią i Kamilą „Sketcherski Rajd” po ul. Piotrowskiej. Pomysł był prosty: wychodzimy ze strefy komfortu i szkicujemy szybko,

spontanicznie, w ruchu. Każdy dostał składany szkicownik na maksymalnie 8 mini szkiców, z mapką i opisem ciekawych punktów na trasie. Chodziliśmy razem, ale tempo było dowolne – spotkanie zakończyliśmy wspólnie na placu Wolności. Mały format i szybkie szkice okazały się niezły wyzwaniem, ale zabawa była przednia!

Czerwiec i lipiec to spotkania ad hoc – spontaniczne i te planowane z wyprzedzeniem. Ku naszemu zaskoczeniu, nawet w wakacje udawało się zebrać całkiem sporą ekipę. 29 czerwca pobiliśmy rekord frekwencji! A to i tak nie wszyscy, którzy się u nas pojawiają. Liczymy, że po wakacjach nasza sketcherska rodzinka będzie się dalej rozrastać.

13 lipca – magia trzynastki – przyciągnęła niezłą ulewę. Ale co to dla nas! Szkicowałyśmy pod parasolami i było to fantastyczne doświadczenie. Na szczęście później wyszło słońce i udało się znaleźć kilka miejscówek do rysowania.

Magia 13-stki

20 lipca spędziliśmy na wyjątkowo długim szkicowaniu – od wyjścia z domu do powrotu minęło chyba z 9 godzin! Zaczęliśmy przy serduszku WOŚP z widokiem na Manufakturę i Pałac Poznańskiego (polecamy zwiedzić muzeum w środku!). Potem przenieśliśmy się do ogrodów pałacowych – szkicowanie na leżaczkach przy fontannie w upalną niedzielę to czysta przyjemność. W mniejszym gronie odwiedziliśmy wystawę szkiców Salvadoriego Dalego do „Boskiej Komedyi” w Muzeum Fabryki. Reprodukcje były fascynujące, a widok z tarasu na rynek Manufaktury – bajka! Na koniec uciekliśmy przed słońcem do XVIII-wiecznego drewnianego kościołka obok Manufaktury. Spokojny, leniwy dzień pełen szkicowania i sztuki – czego chcieć więcej?

Warto wspomnieć o dwóch nowych sketcherkach, które do nas dołączyły:

@zula_creative – wpadła do Łodzi ze Szwecji i od razu trafiła na ulewę! Realizuje wyzwanie codziennego szkicowania – nie każdy szkic to urban sketching, ale jej profil to kopalnia inspiracji, żeby codziennie sięgać po szkicownik.

@be_atadari – nie tylko urban sketcherka, ale też mistrzyni airbrusha. Jej prace są przepiękne! Ja byłam pewna, że niektóre to zdjęcia osób! Niesamowite!

Ale najważniejsze w naszych spotkaniach jest wspólne spędzanie czasu, podpatrywanie technik, dzielenie się materiałami i relaks. Jeśli jesteście w Łodzi – odezwijcie się! Poszkicujemy razem!

Znajdziecie nas na Instagramie: **@uskłodz** oraz na Facebooku: **Urban Sketchers Łódź**. Do zobaczenia na szkicowaniu!

Rajd po Piotrowskiej - zdjęcie grupowe

Przegląd prac ze spotkania grupy

Rajd po Piotrowskiej - szkicoróbcy w akcji

Tekst: Jagoda Mielewczyk

Zdjęcia: Kamil Mączkowski

09

Pruszcz Gdańsk kocha Urban Sketching

Fotografia grupowa w trakcie pierwszego pleneru - Aeroklub Gdańsk

Seria spotkań, wernisaż i wystawa Urban Sketchers Gdańsk w Domu Weidemanna.

Tak, to prawda. Trochę fantazji, świeże spojrzenie i współpraca potrafią zdziałać rzeczy, które wcześniej wydawały się mało realne. Po ponad dekadzie istnienia Urban Sketchers Gdańsk doczekał się pierwszej pełnowymiarowej wystawy szkiców. Wydarzenie stało się faktem dzięki zaangażowaniu wielu osób, ale zaczniemy od początku.

Jesienią 2024 roku w mieście spotyka się grupa szkicujących zapaleńców (w tym ja). Urban Sketching to dla nas nie tylko przyjemne spędżanie wolnych chwil i weekendów – realizujemy się w tym. Rozmowa schodzi na temat wystawy. Pada kilka pomysłów.

Od tego spotkania mijają miesiące, podczas których każdy zajmuje się swoimi sprawami, ale coś się tli. Jesteśmy w kontakcie.

Przypominamy sobie o naszych pomysłach.

Ja sama wykonałam jeden telefon, nie licząc na wiele. Okazało się jednak, że ten telefon rozniecił ogień. Co działa się w kolejnych miesiącach? Praca, praca, praca.

6 kwietnia 2025 r., na pierwszym spotkaniu z cyklu, pogoda była dla nas podła. Mieliśmy w planie dwa punkty, ale trzeba liczyć siły na zamiary. Ograniczyliśmy się do Aeroklubu Gdańskiego, bo właśnie tam zaproszono nas do szkicowania w hangarze. Mimo złej aury szkicorobcy z Gdańską pojawiili się licznie.

Inauguracja odbyła się w biurze Aeroklubu, gdzie pani dyrektor Joanna Jakubowska oraz pan Bartosz Gądek przybliżyli nam historię i wizję przyszłości tej silnie związanej z Prusczem Gdańskim instytucji, istniejącej od 1929 r.

Potem nastąpiło oprowadzanie po wnętrzu, rzut oka na płytę lotniska i wiele godzin szkicowania maszyn, które zgromadzone są pod dachem historycznego hangaru. Wśród naszych modeli znalazły się Cessny, szybowce, Socata oraz ulubieniec wielu – Antonow (An-2), zwany

pieszczołwie „Antkiem”. Pomimo zimna i – można by rzec – polowych warunków, cała grupa malowała jak zakletą. Samoloty nas oczarowały. Dopiero po kilku godzinach pracy każdy po kolei zaczął przemieszczać się w kierunku zaplecza, gdzie czekali na nas gorące napoje w termosach i poczęstunek. Wystarczy powiedzieć, że nie wszystko zostało zjedzone – tak zadbał o nas Dom Weidemanna.

Drugie spotkanie przypadło na 27 kwietnia 2025 r. i w porównaniu z pierwszym – warunki mieliśmy szklarniowe. Temperatura w sam raz na piknik. Pierwszy punkt – oczywiście Dom Weidemanna, instytucja, która przygarnęła nas pod swoje skrzydła – mieści się w fantastycznym odrestaurowanym budynku przy ul. Krótkiej 6 w Prusczu Gdańskim. Budynek, wzniesiony na przełomie XVIII/XIX wieku, był domem mieszkalnym rodziny Schlenterów, później przejętym przez rodzinę Weidemannów, a jego charakterystyczną zieloną konstrukcję każdy chciał malować w nieskończoność.

Ta przyjemność musiała zostać przerwana na rzecz zwiedzania ulicy

Zdjęcie artystów biorących udział w wystawie w Domu Wiedemanna

Autorka pracy, która znalazła się na plakcie promującym wystawę - Tetiana Ocheredko

Wojska Polskiego i jej zabytków, aby na końcu sportretować zabytkowy budynek elektrowni wodnej. Elektrowni, która w dalszym ciągu pracuje, choć w bardzo ograniczonym zakresie. Czerwona fasada, kanał Raduni, świeża, wiosenna zieleń i to słońce, które napawało nas wszystkich optymizmem, spowodowały nie tylko napływ inspiracji, ale też falę integracji w naszej grupie. Pyszne jedzenie od PRZYSTANKU dopełniło piknikowy klimat. Żał było kończyć. Nasze spotkania to sama przyjemność. Czy może być coś lepszego?

Może wernisaż?

30 maja 2025 r. stało się. Kolejny punkt w historii Urban Sketchers Gdańsk został odhaczony. Jesteśmy nieskończonym dumni z każdego uczestnika. Piękne, liczne prace zaprezentowane na ścianach i w gablotach są nie tylko świadectwem talentu, ale przede wszystkim zaangażowania, determinacji i nieraz poświęcenia. Te obrazy powinny przemówić same za siebie.

Wyrazy uznania kierujemy w stronę Magdy Barganowskiej-Olbryś i Kasi Kopeć, pracownic Domu Weidemanna – mistrzyń organizacji,

które włożyły w wystawę swoją wiedzę i doświadczenie. Dzięki nim nasza wystawa nabrała takiego kształtu, jaki można było podziwiać. Twórczynie katalogu, koordynatorki oraz – ogólnie mówiąc (sorry) – piękniejsza i lepsza część zespołu.

A samo wydarzenie? Tłum ludzi, szerokie uśmiechy autorów szkiców, podziękowania, zdjęcia i – uwaga – kilka sprzedanych prac! Gratulacje!

Na koniec chciałam osobno podziękować Markowi Kozłowskiemu za to, że złapał wyciąganą ku niemu rękę. Za zaufanie i wspieranie naszych działań.

28 czerwca, tuż przed zamknięciem wystawy „Pruszcza Niemalowny”, czyli wystawy USK Gdańsk, Dom Weidemanna obchodził 5-lecie i z tej okazji szkicorobby z Gdańskiego postanowili jeszcze narysować ulicę Wojska Polskiego, a także wpaść i zobaczyć na własne oczy, jak wyglądają ich prace w sąsiedztwie obrazu „Ułani” Stanisława Witkiewicza. (Całkiem ładny, chociaż ja wolę nasze samoloty).

Koniec.

No i właśnie – koniec...?

Nie żartujcie sobie, jaki KONIEC!

Przecież dopiero się rozkręcamy! Kamil (@boski_sketching) już w międzyczasie zorganizował kilka imprez, o których być może słyszałeś, a może nawet się na nich spotkaliśmy. Co weekend – jak nie wielki event, to regularne szkicowanie z kawką w tle.

Zawiążcie porządnie sznurówki w butach, bo wam spadną, jak będziecie biec na kolejne wydarzenie! Ja sama właśnie leczę na kolejne organizowane przeze mnie spotkanie Blitz Szkic. Tu artykuł, tam wodowanie statku – tak już mają URBAN SKETCHERS GDAŃSK.

Wystawa Urban Sketchers Gdańsk w Domu Wiedemanna

Zdjęcie z otwarcia wystawy w Domu Wiedemanna

Spotkanie z okazji odsłonięcia obrazu „Ułani” Stanisława Witkiewicza obok naszych szkiców z okazji 5 urodzin Domu Wiedemanna

“Urban Sketching po polsku” pierwsza taka książka na polskim rynku

Urban sketching to międzynarodowy ruch artystów i pasjonatów rysunku, którzy dokumentują otaczający ich świat bezpośrednio z natury – w parkach, kawiarniach, na ulicach miast. W Polsce ta społeczność rozwija się niezwykle dynamicznie od ponad dekady, jednak dotąd brakowało publikacji, która w rodzimym języku tłumaczyłaby filozofię i praktykę szkicowania w mieście.

Z tego powodu Justyna Wojnowska i Dora Pindur – artyści i aktywne działaczki ruchu Urban Sketchers – postanowiły stworzyć „Urban Sketching po polsku”. Podręcznik miejskiego szkicowania”. To pierwsza kompleksowa książka na temat urban sketchingu wydana w Polsce. Publikacja łączy praktyczne wskazówki warsztatowe, inspirujące historie oraz przykłady prac kilkudziesięciu polskich artystów, pokazując, jak bogaty i różnorodny jest ten ruch.

Książka powstała, aby zachęcić ludzi w każdym wieku do sięgnięcia po szkicownik i spojrzenia na swoje otoczenie z nowej perspektywy – nie tylko jako przechodnia, ale jako uważnego obserwatora i twórcy. To opowieść o sztuce bliskiej ludziom, dostępnej od razu i bez barier, w której liczy się nie perfekcja, lecz szczerość zapisu.

„Urban Sketching po polsku. Podręcznik miejskiego szkicowania” jest dostępny w sklepie internetowym Wydawnictwa Miejskiego Posnania oraz w kilku sklepach internetowych i punktach stacjonarnych.

SKLEP INTERNETOWY

Autorki książki, fot: Piotr Dutkiewicz

10

Jan Skąpski

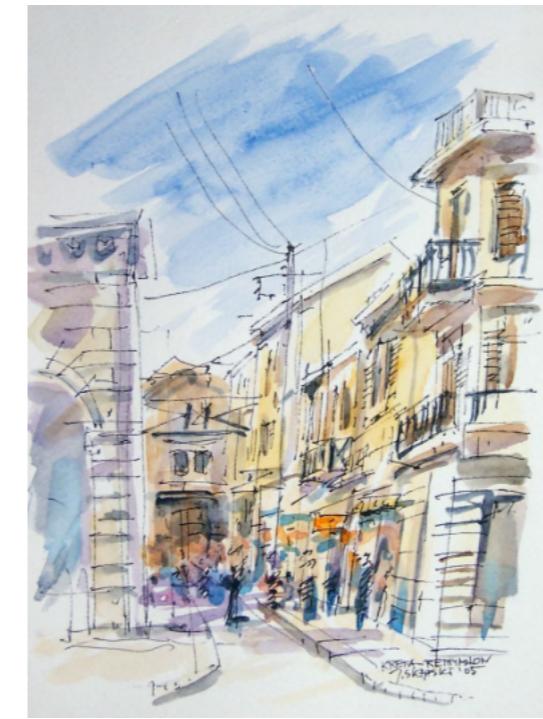
Jak zostałem urban sketcherem (nawet o tym nie wiedząc)

Tekst i zdjęcia:
Jan Skąpski

W 1976 roku spędzałem lato w okolicach Muszyny, rysując okoliczne cerkiewki i stodółki, co miało być przygotowaniem do egzaminu wstępniego na architekturę. Zwyczaj rysowania, szczególnie w

trakcie wycieczek i podróży, pozostał mi na dłużej. Uważałem, że szybki szkic pozwala lepiej utrwalić w pamięci obserwację obiektu czy sytuacji niż fotografia, a do tego sam proces rysowania sprawiał mi po

prostu przyjemność i to chyba było najważniejsze. Rysowałem różne zabytki w trakcie wakacyjnych podróży, ale zabierałem też szkicownik do plecaka podczas górskich wycieczek. Nawet zimą w czasie wyjazdów narciarskich brałem do kieszeni mały notesik żeby naszkicować jakiś pejzaż w przerwie między zjazdami. Używałem przeważnie różnych pisaków i mazaków, które ciągle kupowałem i testowałem, gromadząc, ku rozpaczy żony, ich nieliczą kolekcję. Z konieczności starałem się szkicować szybko, wykorzystując przerwy w zwiedzaniu. Czasami kończyłem tylko rysunek pisakiem, a już w domu lub w hotelu dodawałem lawowanie akwarelą czy tuszem. Kilka lat temu córka zachęciła mnie do odwiedzenia strony Urban Sketchers i tak dołączyłem do USK Poland, dziwiąc się, że tyle lat rysowałem, nie wiedząc, że byłem urban sketcherem. Podobnie było z nartami. Zjeżdżając w czasach licealnych i studenckich z Turbacza, Gubałówki czy Kasprowego po nie ratrakowanych wówczas trasach nie wiedziałem, że uprawiałem freeride. Takie to już dziwne doświadczenia ludzi żyjących na przełomie wieków i epok technologicznych.

11

Urban sketching w Algarve: Akwarelowe wspomnienia z plaż i miasteczek

Tekst i zdjęcia:
Joanna Menet

Podczas letniej wyprawy do Algarve w Portugalii postanowiłam połączyć podróże z moją pasją do urban sketchingu. Region ten, znany z malowniczych klifów, złocistych plaż i urokliwych miasteczek, okazał się idealnym miejscem do szkicowania na żywo. Każde miejsce, które odwiedziłam, niosło ze sobą inną atmosferę, inne światło i inne emocje, które starałam się uchwycić w moich szkicach.

INSTAGRAM

1. Intensywne światło i szybkie wysychanie papieru

Słońce na portugalskim wybrzeżu potrafi być bezlitosne. Promienie odbijające się od piasku i wody nie tylko męczą wzrok, ale też sprawiają, że papier do akwareli wysycha błyskawicznie. To wymusza szybkie decyzje i dynamiczne pociągnięcia pędzla – nie ma czasu na poprawki czy długie zastanawianie się nad kolorem.

2. Wiatr i unoszący się piasek

Nawet lekki wiatr potrafi przewracać szkicownik, przesuwać pędzle i rozsypywać piasek po całej palecie. Cząsteczki piasku mogą przykleić się do mokrej farby, tworząc niechciane, ale jak dla mnie, ciekawe faktury. Warto mieć ze sobą klipsy do przytrzymywania kartek i pracować w osłoniętym miejscu, jeśli to możliwe. Czapka i okulary to mus!

3. Ograniczony cień i przegrzewanie się

Brak naturalnego cienia może prowadzić do przegrzania – zarówno artysty, jak i farb. Wysoka temperatura wpływa na konsystencję pigmentów i może powodować ich zbyt szybkie wysychanie na palecie. Kapelusz z szerokim rondem i parasol plażowy to nie tylko ochrona, ale wręcz niezbędne wyposażenie. Koniecznie należy się nawadniać! I to dużo!

4. Minimalizm

Noszenie szkicownika, farb, wody, ręczników papierowych i ewentualnego krzeselka po piasku to wyzwanie samo w sobie. Im lżejszy i bardziej kompaktowy zestaw, tym lepiej. Podczas tej podróży korzystałam z mini zestawu Aquarius dla urban sketcherów od Romana Szmalą, szkicownika 14x14 od Hahnemühle i dosłownie 3 składanych pędzelków w rozmiarach 2, 4, 6 od Escody.

Praia Nova

Praia Nova – cisza i światło

Pierwszym miejscem, które mnie zainspirowało, była Praia Nova. To spokojna, mniej uczęszczana plaża, ukryta za skalistym klifem. Siedząc na piasku, obserwowałam, jak światło zmienia barwy skał i jak fale delikatnie rozmywają kontury linii brzegowej. Uchwytcie tej atmosfery w akwareli było wyzwaniem, ale też ogromną przyjemnością. Pracowałam szybko, starając się oddać ulotność chwili i grę światła na wodzie. Słońce było bardzo intensywne, co sprawiało, że papier błyskawicznie wysychał, musiałam więc działać ekspresowo, podejmując szybkie decyzje kolorystyczne i kompozycyjne. To doświadczenie nauczyło mnie większej odwagi i spontaniczności w pracy.

Bordeira

Bordeira – dzikość natury

Kolejnym przystankiem była Praia da Bordeira – rozległa, dzika plaża otoczona wydmami i porośnięta trawami. To miejsce zachwyciło mnie swoją surowością i przestrzenią. W szkicowniku pojawiły się dynamiczne linie fal, kontrastujące z miękkimi kształtami wydm. Używałam głównie odcieni błękitu, kobalt i ultramarynę francuską oraz złoty niklowo-azowy, by oddać naturalną paletę tego miejsca. Wiatr był silny, więc musiałam przytrzymać kartki, ale dzięki temu szkic nabrął jeszcze więcej energii.

Burgau

Burgau – kolory miasteczka

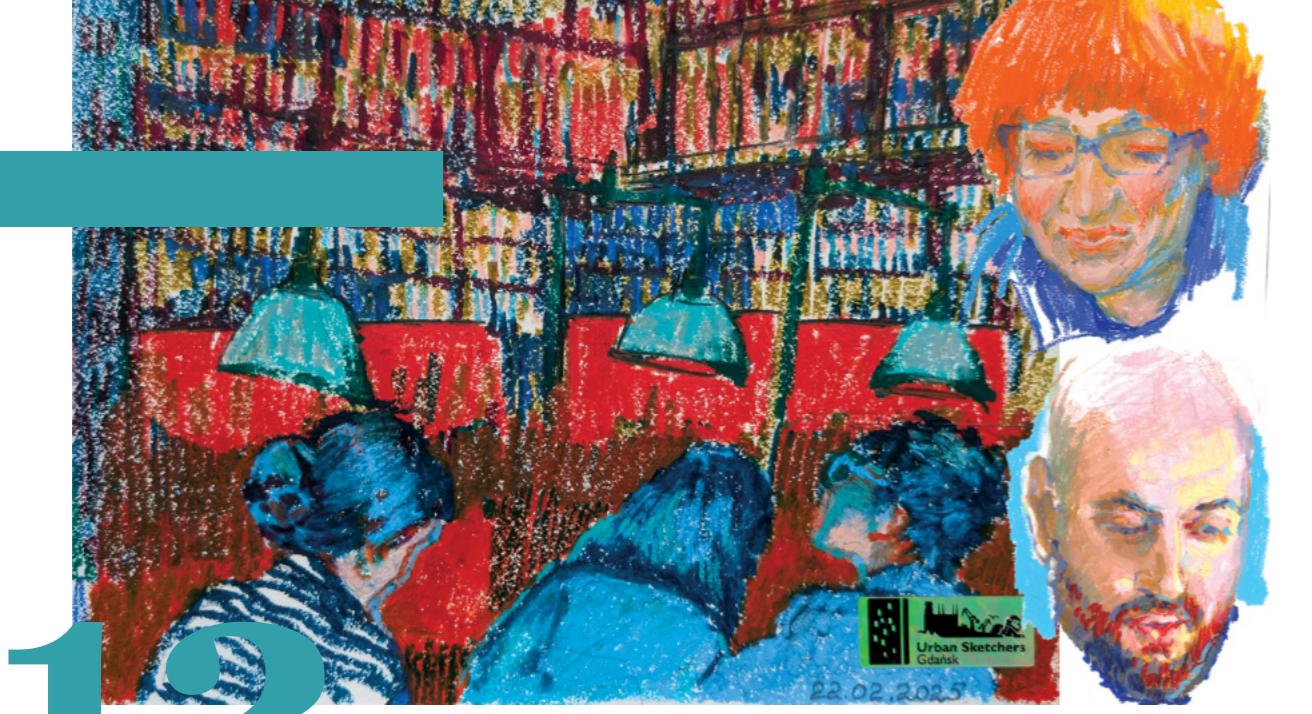
Na koniec odwiedziłam Burgau – małą, nadmorską miejscowościę z białymi domkami, kolorowymi okiennicami i wąskimi uliczkami. To miejsce tętniło życiem, a jednocześnie zachowało swój kameralny charakter. Usiadłam na schodach prowadzących do portu i zaczęłam szkicować fasady domów. W tym przypadku sięgnęłam po cieplejsze barwy – sienię paloną, umbrę oraz znowu kobalt – by oddać południowy klimat i światło odbijające się od ścian budynków.

Ermida de Nossa Senhora da Rocha – duchowe wrażenie

Tuż obok Praia Nova znajduje się malowniczy kościółek Ermida de Nossa Senhora da Rocha, położony na skalistym cyplu. To miejsce emanuje spokoju i duchowością. Postanowiłam uchwycić jego sylwetkę na tle oceanu. Z jednej strony miałam do czynienia z architekturą – prostą, białą bryłą kościoła – z drugiej z nieskończoną przestrzenią morza. Kontrast tych dwóch elementów był niezwykle inspirujący. Malując, czułam się częścią tego krajobrazu, jakbym na chwilę zatrzymała czas.

Algarve okazało się niezwykle inspirującym miejscem do urban-sketchingu. Każda plaża i każda uliczka wniosły coś wyjątkowego do mojego szkicownika. To doświadczenie pokazało mi, że podróżowanie z pędzlem i papierem pozwala zobaczyć świat głębiej i uważniej. Zachęcam wszystkich, którzy kochają rysować, by spróbowali tej formy dokumentowania podróży – to nie tylko piękna pamiątka, ale też sposób na prawdziwe przeżycie miejsca.

12 Kronika spotkań

Kiedy wszyscy patrzą na miasto – ja patrzę na ludzi

Tekst i szkice:
Kateryna Ocheredko

Od zawsze interesowali mnie ludzie – kim są, skąd pochodzą, czym się pasjonują, co ich inspiruje. Każda podróż i spotkanie sketcherów to dla mnie nie tylko zachwyt architekturą czy atmosferą miasta, ale przede wszystkim nowe znajomości i rozmowy.

Właśnie z tych obserwacji ludzi

narodził się osobny nurt w mojej twórczości – seria szkiców urban sketcherów w trakcie pracy, portrety i fragmenty spotkań z osobami, które dopiero poznaję lub które już znam. Tak powstała moja osobista kronika – dwa tematyczne szkicowniki, które stopniowo zapełniają się portretami znajomych artystów i podróżników z różnych miast i krajów.

Te spotkania były dla mnie nie tylko impusem do nowych tematów, ale również zachętą do eksperymentów z technikami. Zainspirowana pracami kolegów i atmosferą wspólnego rysowania, zaczęłam odważnie łączyć różne media. W moim arsenale pojawiły się pastele olejne, markery, kredki, a także nowe dla mnie formaty – na przykład szkicownik z czarnym papierem, który całkowicie odmienił moje postrzeganie koloru, światła i kontrastu.

Rozmowy, wzajemne wsparcie i wymiana doświadczeń to coś, co pozwala rozwijać się i iść dalej. A wyjazdy z urban sketcherami – do Poznania, Żyrardowa, Nowego Miasta Lubawskiego, do Kurzej Góry na

inscenację "bitwy, której nie było w 1410 roku", czy też rejs na Hel – stały się prawdziwym źródłem inspiracji i okazją do tworzenia nowych prac.

Każdy szkic to pamiątka spotkania, a każde z nich ma swój własny artystyczny akcent:

- Z Poznania przywiózłam szkic z biblioteki – moją pierwszą pracę pastelami olejnymi Sennelier.
- Z Żyrardowa – portrety urban sketcherów wykonane markerami Karin.
- W Nowym Mieście Lubawskim i podczas rejsu jachtem Bonaventura na Hel powstały szkice kredkami Luminance od Caran d'Ache.

Każde spotkanie ma swój charakter i kolorystykę. A medium jedynie pogłębia ten nastrój.

Ten proces stał się dla mnie artystycznym dziennikiem – nie tylko tego, co widzę, ale i tego, co czuję. Każdy portret, każdy szkic to fragment żywej rozmowy, obserwacji, wymiany myśli i spojrzeń na świat. To wizualna kronika spotkań z tymi, którzy – podobnie jak ja – kochają miasto i jego ulotne momenty.

Kiedy wszyscy patrzą na miasto – ja patrzę na ludzi :)

Dziękuję społeczności urban sketcherów za tę magiczną przestrzeń, która rodzi się wokół was. Za inspirację, otwartość i codzienność, którą dzięki wam można przeżywać intensywniej.

Szczególne podziękowania:

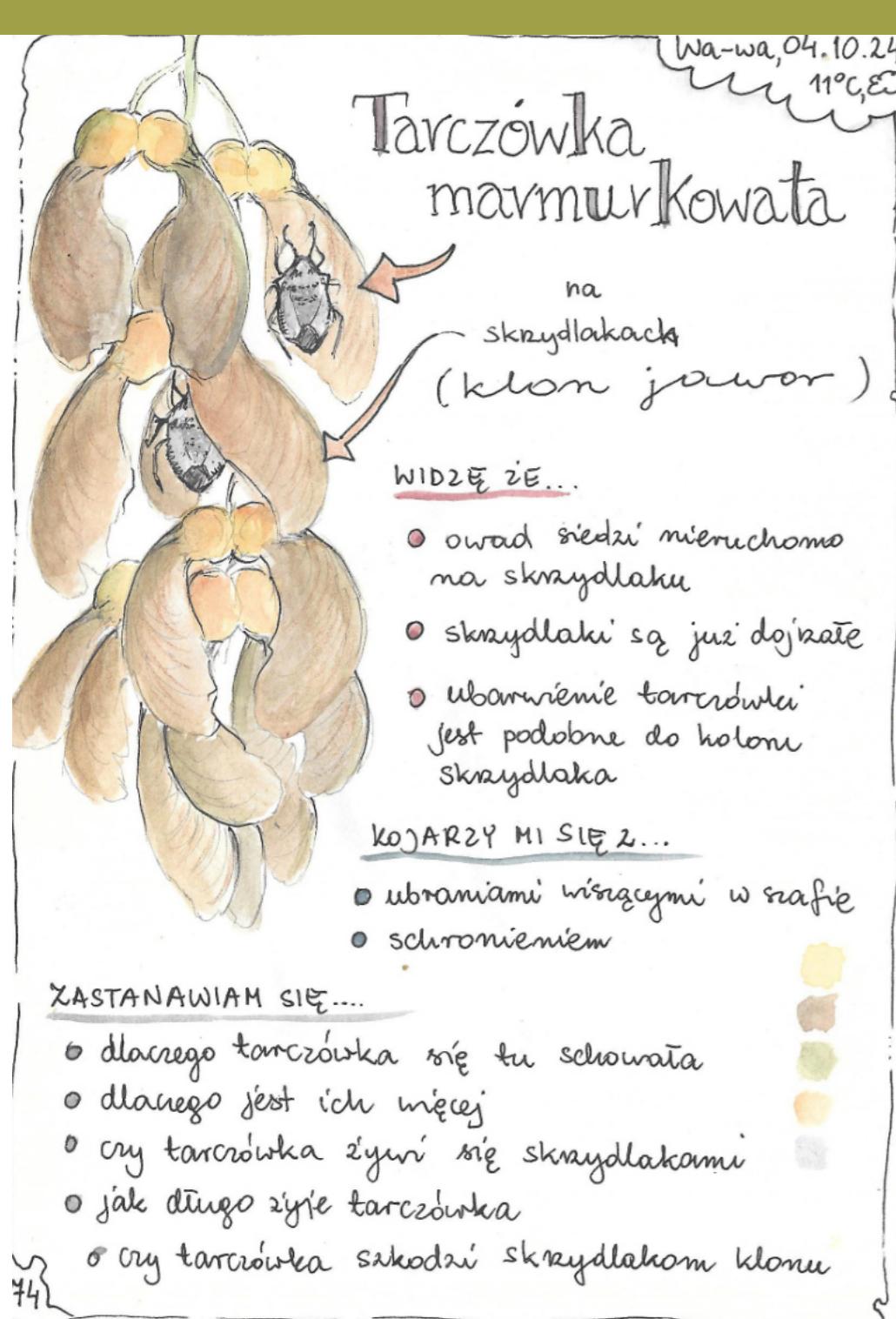
- Kamilowi Mączkowskiemu, administratorowi grupy Urban Sketchers Gdańsk, za niesamowitą energię i pomysły na szkicowe podróże;
- Justynie Wojnowskiej, administratorce Urban Sketchers Poland i Urban Sketchers Poznań, za wytrwałą pracę na rzecz rozwoju tej idei w Polsce;
- Tetianie Ocheredko – za wsparcie, obecność i zrozumienie.

Życie to spotkania. A szkic – to sposób, by je zapamiętać.

Urban Plants, 13

czyli nature journaling w miejskiej dżungli

Miasto to nie tylko budynki i architektura. To także różnorodna przyroda w parkach, na skwerach i łąkach kwietnych. To roślinność przyuliczna, zielone przystanki i torowiska oraz ogródki działkowe i osiedlowe. Zielień miejska pozwala odetchnąć i zrelaksować się. Jest ucztą dla oka, zachwyca swoimi kształtami i kolorami. To cały ekosystem, w którym swoje miejsce znajdują także zwierzęta, te większe i mniejsze. Oprócz cieszących oko roślin i zwierząt, w mieście można znaleźć również przyrodniczych superbohaterów: pionierów i mistrzów przetrwania. Spotkamy dzikie rośliny rosnące w trudnych warunkach, między kostkami brukowymi, w szczelinach betonu czy na murach budynków. Zwierzęta również przystosowują się do życia w przestrzeni miejskiej i zaskakują swoim zachowaniem oraz pomysłowością.

Moja przygoda z notatkami przyrodniczymi w stylu nature journaling rozpoczęła się na wiosnę 2024 roku i trwa do dziś, sprawiając mi wiele radości i satysfakcji. Nature journaling to aktywność polegająca na uważnym obserwowania przyrody i zapisywaniu swoich spostrzeżeń w formie notatek, rysunków, szkiców i akwareli. Miasto jest równie ciekawym obszarem do obserwacji przyrody jak las czy łąka, a w połączeniu z miejską architekturą niesie ciekawe doświadczenia.

Zaproś miejską przyrodę do swojego szkicownika!

Po co? Lepiej poznasz i zrozumiesz naturę, zachwycisz się nią, a także rozwiniesz uważność, ciekawość i umiejętność dociekania poprzez zadawanie pytań. Dodatkowo, odprężysz się i oderwiesz na chwilę od codziennych spraw. Bliższe poznanie przyrody kształtuje postawę odpowiedzialności i motywuje do jej ochrony. Trudno troszczyć się o coś, czego się nie rozumie ani nie zauważa.

Od czego zacząć? Wyjdź w plener,

rozejrzyj się i znajdź coś co cię zainteresowało. Może to być roślina, zwierzę lub jakaś przyrodnicza sytuacja. Zatrzymaj się tam na dłużej i zapisz obserwacje według poniższego schematu:

1. Widzę że, czuję że, słyszę że... (obserwacje)

2. Kojarzy mi się z... (odniesienia do własnej wiedzy i doświadczeń)

3. Zastanawiam się .... (czy, dlaczego, jak, gdzie, kiedy, ile, jaki itp.)

Im więcej znajdziesz obserwacji, skojarzeń i pytań, tym lepiej. Użyj zmysłów. Daj sobie czas, nie spiesz się. Zidentyfikuj badany obiekt i zapisz jego nazwę (warto użyć aplikacji w telefonie: PlantNet, iNaturalist, Seek, GoogleLens). Jeśli masz ochotę, znajdź więcej informacji, ciekawostek na jego temat i zapisz je. Patrząc na obserwowany obiekt, wykonaj rysunek. Nie musisz mieć zdolności artystycznych, może to być prosty schemat. Użyj lupy i przyjrzyj się z bliska, zanotuj szczególne widoczne w powiększeniu. Linijką zrób pomiary (średnica kwiatu, długość liścia), policz coś (ile płatków ma kwiat, ile odnóży ma bezkregowiec itp.). Narysuj z dalszej perspektywy jak wygląda miejskie otoczenie obserwowanego obiektu. Zapisz datę, miejsce i pogodę jako towarzyszą Ci podczas obserwacji. Powtarzaj tę czynność wielokrotnie!

Warto poczytać:

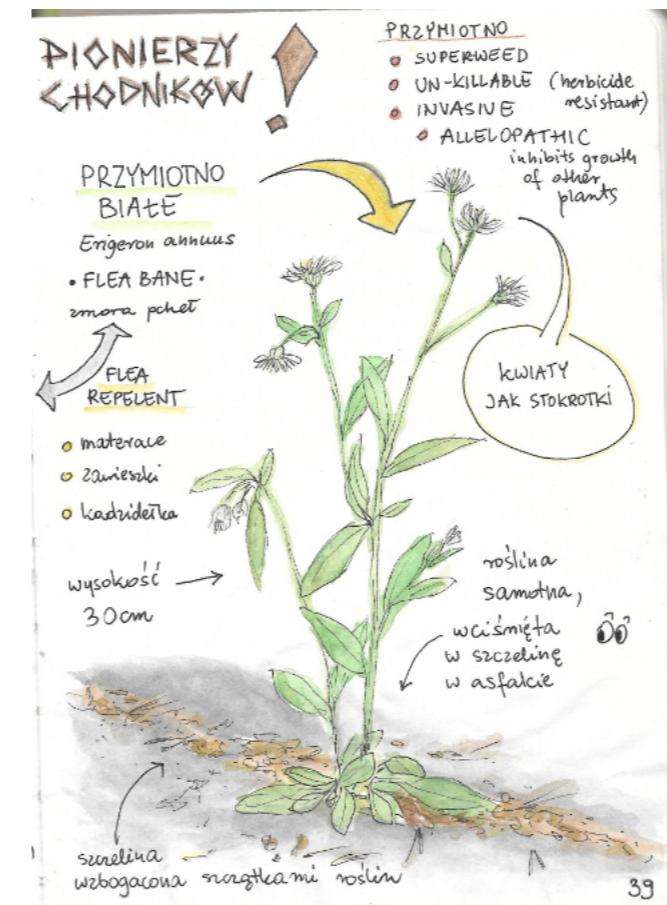
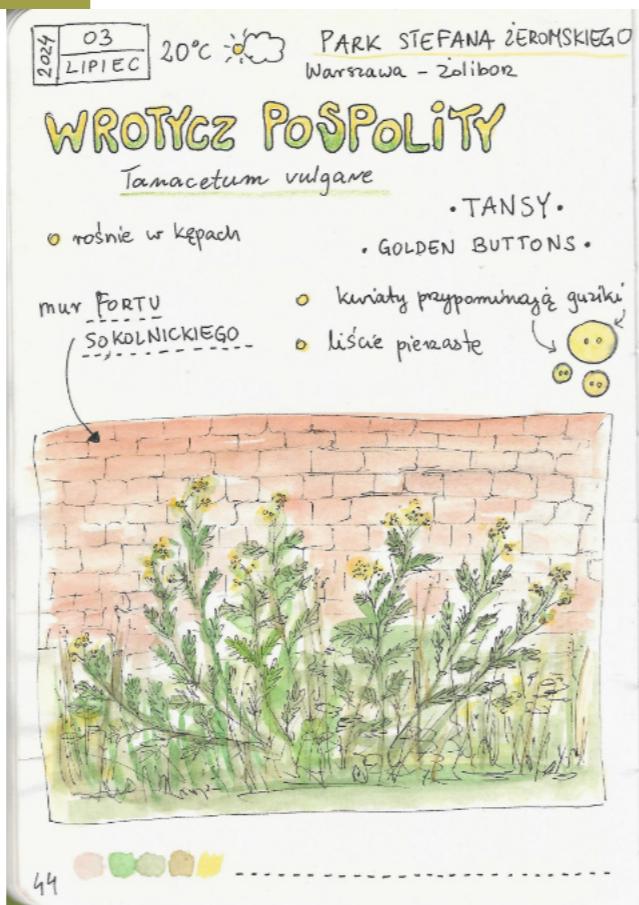
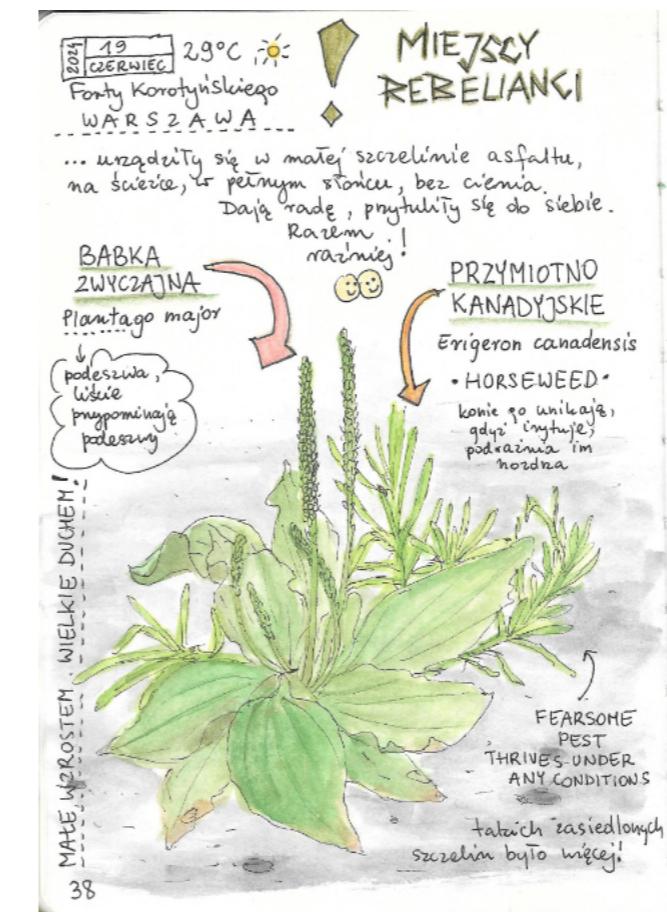
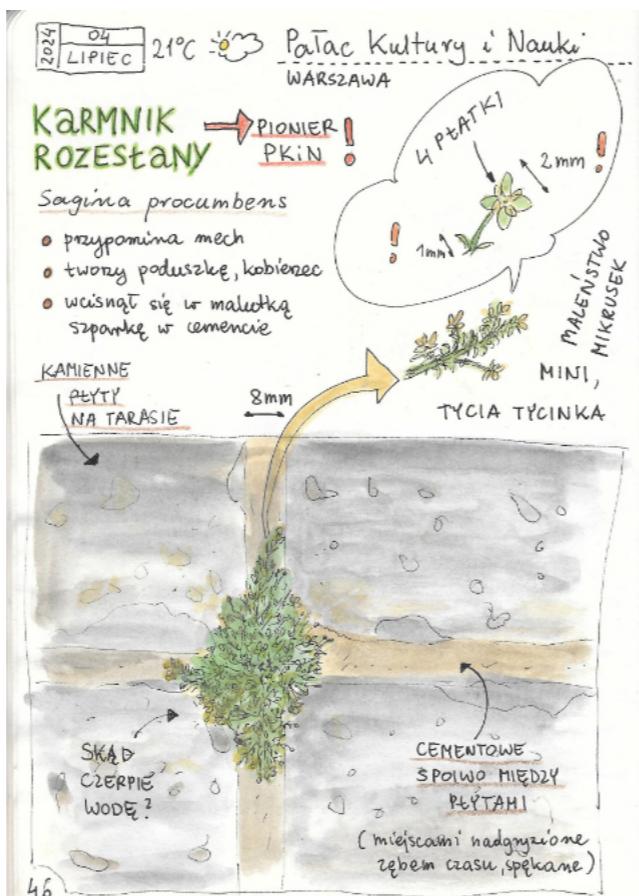
Książka: Michał Książek „Atlas dziur i szczelin”

Nature journaling Moniki Klejman

Szkicownik Bez Granic
- 46 -

14

Tekst i szkice:
Karina Kreja

- Pozdrowienia z Oksfordu - Karina Kreja

Rysunkowy lifestyle

Jestem właśnie w środku największego życiowego rysowniczego transu. Częściowo to zasługa pogody – letnie miesiące to idealny czas na działania plenerowe. Jednak szkicowanie znaczy dla mnie o wiele więcej. Opowiem Wam o mojej rysowniczej drodze.

Rysowanie było moją największą pasją w dzieciństwie, a połączenie jej z miłością do przedmiotów ścisłych skierowało mnie na ścieżkę architektoniczną. Wcześniej zaczęłam planować studia z architektury. Jak wielu kolegów po fachu, rysunek architektoniczny opanowałam już w szkole średniej, a na studiach tylko go doskonaliłam. Niestety, tuż po studiach okazało się, że w mojej zawodowej karierze konsultanta

nieruchomości praktycznie nie mam okazji do rysowania. Taka sytuacja, wbrew pozorom, zdarza się wielu architektom, którzy – choć zawodowo zajmują się budynkami i przestrzenią – wykonują obowiązki o charakterze doradczym, zarządczym, menedżerskim czy biznesowym, a ich podstawowe narzędzia pracy to programy CAD. Rysunek odreźny schodzi na dalszy plan – czego żałuje wielu z nas, bo rysowanie to nasza "super moc" która przecież była wczesną inspiracją do wyboru takiej ścieżki kariery.

Powrót do rysowania po ćwierć wieku

W moim dorosłym zawodowym życiu zaczęło się błędne koło utraty umiejętności – im dłużej nie

niezadowolonym wewnętrznym krytykiem, sprawiały, że rysowanie ciągle odkładałam na później. Zaczęłam też podejrzewać, że po prostu przestałam potrafić rysować – tak jak traci się znajomość nieużywanych języków obcych.

A jednak, mimo wielokrotnych porażek i przerw, z których najdłuższa trwała osiem lat, raz po raz wracałam do szkicowania. Może też dlatego, że moją ulubioną techniką jest rysowanie długopisem – trudno o mniej wymagający warsztat. Wystarczy kartka i najzwyklejszy długopis. Kilka miesięcy temu, gdy nadeszła kolejna zawodowa zmiana i czekał mnie dłuższy okres odpoczynku od pracy, podjęłam kolejną próbę. Sięgnęłam po szkicownik mojej córki, która dzieli moją pasję do rysunku, złapałam czarny pisak i od tego czasu praktycznie się z nimi nie rozstaję.

Potęga „socjali”

Wracając po długiej przerwie do rysowania miejskiego, moim celem było przede wszystkim „rozrysowanie” ręki, poprawienie uważności i czerpanie przyjemności ze stanu „flow” oraz z uprawiania powolnej turystyki. Nie spodziewałam się, jak bardzo w tym czasie zmieniła się kultura rysowania. Nie miałam pojęcia o skali i zasięgu ruchu Urban Sketchers. Po prostu zaczęłam publikować na prywatnym koncie na Facebooku moje szkice z podróży po Tajlandii. Niemal od razu algorytm zaczął podsuwać mi konta innych rysowników, a zaraz potem – konta kolejnych azjatyckich grup Urban Sketchers. Wpadłam w sam środek rysunkowej bańki informacyjnej i szybko zorientowałam się, jak wielka i preżna jest to społeczność.

Towarzyskie aspekty rysowania miejskiego

Grupowe rysowanie nie było mi obce – wcześniej wielokrotnie rysowałam w zamkniętych grupach: kursowych, akademickich, towarzyskich. Jednak formuła spotkań Urban Sketchers

była dla mnie nowością. Ich otwartość i inkluzywność sprawiają, że wielu osobom łatwiej jest przełamać lęk przed rysowaniem w przestrzeni publicznej. Dla mnie samotne szkicowanie na ławce lub kawiarnianym stoliku nigdy nie stanowiło problemu, ale bardzo cenię towarzyski wymiar spotkań rysunkowych.

Po powrocie z azjatyckich wakacji szybko dołączylem do oksfordzkiej grupy rysowniczej. W „mieście iglic” mieszkałam od kilku lat i wciąż odkrywam jego rysunkowy potencjał. Jest tu co szkicować, a nasza mała, ale pełna grupa spotyka się trzy razy w miesiącu – podejrzewam, że jesteśmy jednym

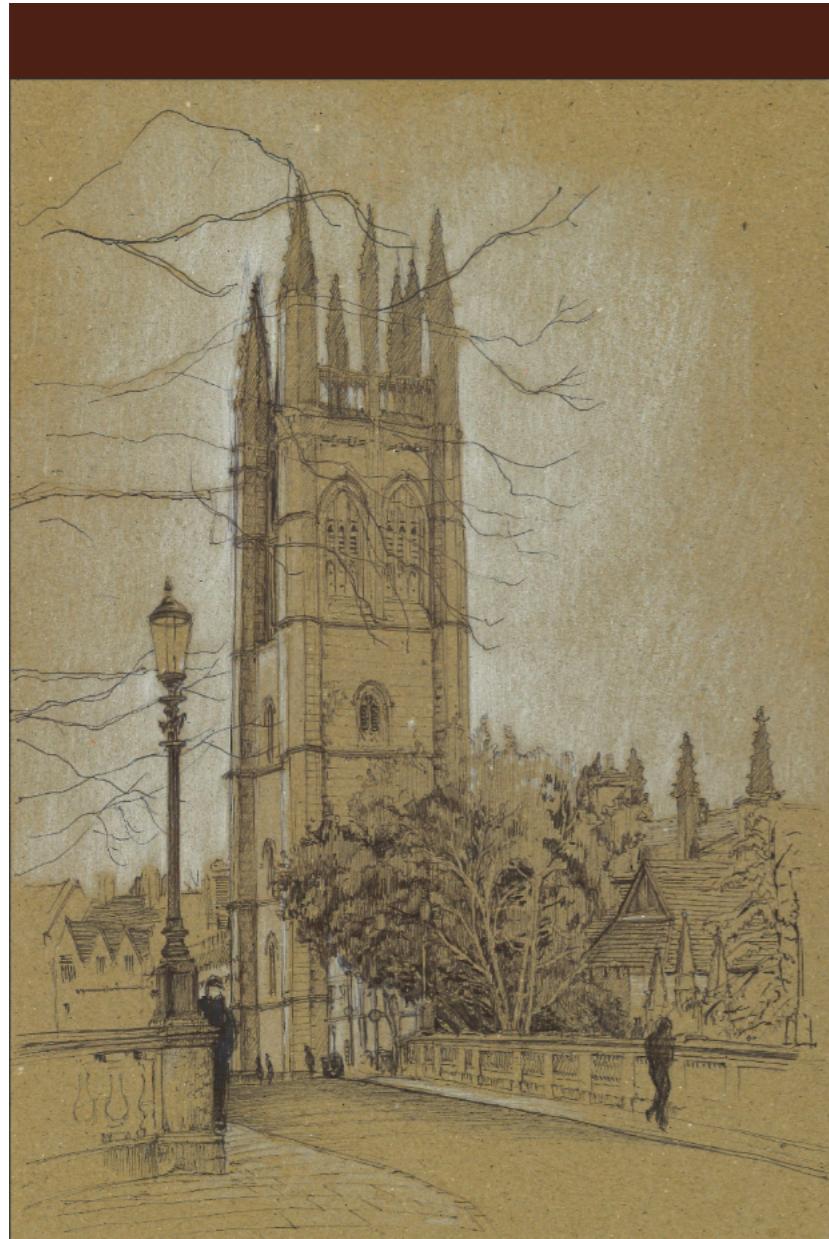
z najaktywniejszych oddziałów Urban Sketchers. Dzięki tym spotkaniom poznaliłam nowych, fantastycznych ludzi i zyskałam dostęp do licznych wydarzeń artystycznych, które teraz odwiedzam z nowymi przyjaciółmi.

Rysunkowa bonanza w malar- skie rejony

Szybko odnalazłam się w świecie artystów rysowników i regularnie publikuję moje nowe prace jako @plexonian (Oxonian to mieszkańców Oksfordu). W ten sposób docieram do kolejnych pasjonatów i stale poznaję nowe techniki oraz narzędzia. Instagram podsuwa mi konta innych miejskich grup artystycznych. Na

początku czerwca moją uwagę przyciągnęli London Plein Air Painters, którzy we współpracy z Chelsea Art Society organizowali otwarty konkurs rysowania na żywo: regulamin zakładał, że przez pięć godzin należało rysować londyńskie sceny miejskie na wcześniej tego samego ranka ostemplowanych podkładach, a niezwłocznie po złożeniu prac jury planowało wyłonić zwycięzców. Regulamin umożliwiał użycie dowolnych technik rysunkowych i malarstwa – postanowiłam więc spróbować moich sił. Ku mojemu zdziwieniu, byłam jedyną rysowniczką wśród 130 malarzy. Na całe szczęście zdałam sobie z tego sprawę dopiero w momencie oddania prac, bo gdybym wiedziała wcześniej, to pewnie nie zdecydowałabym się na udział w wyzwaniu. Dlatego tym bardziej zaskoczył mnie wynik konkursu – zostałam jedną z trzech nagrodzonych osób. Mam nadzieję, że moja wygrana zachęci innych rysowników miejskich do odważniejszego wkraczania w rejony zdominowane dotąd przez malarzy plenerowych i pomoże mocniej zakończyć rysunek oraz szkicowanie wśród sztuk wizualnych.

Dziś, gdy wybieram się do nowego miasta, od razu sprawdzam, czy i kiedy spotyka się tam lokalna grupa Urban Sketchers. Ich otwarta formuła pozwala łatwo dołączyć do innych rysowników, a wspólne spotkania pomagają odkrywać ciekawe, wygodne i bezpieczne miejsca do szkicowania. Miejskie rysowanie daje mi wymarzony styl życia.

INSTAGRAM

Wolontariusze podczas Sympozjum USk w Poznaniu

Dziękujemy za pomoc! bez Was by się nie udało

Agnieszka Michalska - koordynatorka

- Adam Grunwald
- Katarzyna Kostera
- Agnieszka Krajnik
- Kinga Reissmann
- Kornelia Krzyżaniak
- Kornelia Stefanek
- Laurie Mouret
- Łukasz Kasprzak
- Magdalena Budzisz
- Magdalena Pazoła
- Marta Ciućka
- Marta Jaszczyk
- Martyna Modrzejewska
- Michael Persch
- Natalia Migdał
- Olena Gramatyk
- Olga Belaya
- Oliwia Brzozowska
- Patrycja Cydejko
- Piotr Dutkiewicz
- Sabiona Xhelili
- Sterre Ligthart
- Szymon Błaszkowski
- Tadeusz Golla
- Wioletta Wiśniewska

15 Biskupia Górką USk WEEK 2025

Tekst i zdjęcia:
Kamil Mączkowski

Biskupia Góra w Gdańsku to historyczna dzielnica, która przez lata przechodziła różne transformacje. Charakteryzuje się malowniczymi uliczками, unikalną architekturą i pięknymi widokami na miasto. Przez długi czas była zaniedbana, jednak w ostatnich latach przeszła gruntowną rewitalizację, stając się atrakcyjnym miejscem zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Jej historia sięga średniowiecza, kiedy to była jednym z najważniejszych punktów obronnych miasta. Dziś Biskupia Góra przyciąga artystów, takich jak Urban Sketchers, którzy odkrywają jej urok poprzez tworzenie miejskich szkiców.

1 maja 2025 r. odbyło się

Zdjęcie grupowe Usk Gdańsk podczas wernisażu wystawy

wydarzenie zorganizowane przez grupę Urban Sketchers Gdańsk, w ramach obchodów International Urban Sketchers Week – międzynarodowego tygodnia miejskiego szkicowania.

Plener rozpoczął się od modułu dla najmłodszych. Pracownia DZIVNE z Dolnego Miasta przygotowała kreatywne wprowadzenie do urban sketchingu, skierowane do dzieci z Biskupiej Górką – zachęcając je do uważnej obserwacji i rysowania swojej najbliższej okolicy. Organizatorom zależało na tym, aby zaszczepić w dzieciach chęć pokazywania świata, miasta czy wspomnień z wakacji za pomocą kartki i kredek, a nie tysięcy zdjęć wykonanych aparatem. Dzieci bardzo szybko zrozumiały, że w urban sketchingu nie chodzi ani o talent, ani warsztat. Z entuzjazmem chwyciły za

mazaki, pisaki, ołówki i kredki, tworząc przepiękne prace tego, co zaobserwowały w okolicy. Dużo radości sprawiło im także testowanie materiałów plastycznych, które wypożyczyła nam firma PALETA ART. W czasie tego modułu nie zabrakło również członków grupy USk Gdańsk, którzy chętnie dzielili się swoją pasją, inspirowali i odpowiadali na pytania najmłodszych. Warto również wspomnieć, iż Miasto Gdańsk przygotowało dla każdego młodego uczestnika drobne upominki.

Podczas gdy dzieci rysowały w najlepsze, członkowie Urban Sketchers Gdańsk przenieśli się na ulicę Biskupią, gdzie przez 1,5 godziny, pochłonięci artystycznym zapałem, poddawali się urokowi Biskupiej Górkę, porównywanej często do paryskiego Montmartre. Mieszkańcy świeżo zrewitalizowanej dzielnicy uważnie obserwowali poczynania rysowników. Odważniejsi podchodziли i pytali o ich działania, inni spoglądali z okien. W trakcie tego modułu grupę odwiedziła redakcja www.gdańsk.pl. Gdy nastąpił czas zbiórki, wszyscy ustawiili się do wspólnego zdjęcia na malowniczych schodach przy ul. Biskupiej 17.

W czasie przerwy od rysowania sketcherzy zostali zaproszeni do Domu Sąsiedzkiego na Biskupiej Górkę, prowadzonego przez Stowarzyszenie Waga. Pani wiceprezes stowarzyszenia, Elżbieta Jachlewska wraz z zespołem poczęstoowała wszystkich kawą i herbatą. W trakcie spotkania uczestnicy rozmawiali o swoich pracach, dzielnicy oraz przyszłych wydarzeniach rysunkowych. Zachwyty nad Biskupią Górką nie miały końca. W czasie przerwy administrator USk Gdańsk, Kamil Mączkowski, przygotował niespodziankę dla uczestników pleneru: każdy otrzymał torbę z prezentami od Miasta Gdańsk.

Milą czas przy ciepłym napoju szybko minął, a po godzinie odpoczynku uczestnicy udali się na kolejne miejsce zbiórki. Tym razem musieli

Heorhii Nakhodov

Justyna Dąbek

Maria Redko

wejść na sam szczyt dzielnicy, gdzie ukazała się piękna panorama Starego i Głównego Miasta oraz urokliwe uliczki Biskupiej Górk. Przez dwie godziny rozproszeni pośród zieleni szkicoróbcy zmagali się z tematem.

Na zakończenie poproszono wszystkich o ułożenie swoich prac wykonanych podczas pleneru na chodniku, aby wybrać najciekawsze i je nagrodzić. Nagrody ufundowane przez Miasto Gdańsk i firmę Renesans trafiły do trzech laureatów – jednym z nich był nasz najmłodszy uczestnik, Heorhii Nakhodov (lat 9).

Wydarzenie na Biskupiej Górcie nie skończyło się w majówkę. 24 maja, w trakcie wydarzenia "Biskupia Górk... jeszcze bliżej", grupa Urban Sketchers powróciła do tej dzielnicy, aby zaszczepić pasję do miejskich szkiców wśród mieszkańców i turystów oraz krok po kroku pokazywać, w jaki sposób rysować zgodnie z zasadami urban sketchingu. Dzięki materiałom od Palety Art każdy mógł wypróbować kredki marki DERWENT i papiery marki SMLTart, których Paleta jest dystrybutorem w Polsce.

Na podsumowanie działalności USk Gdańsk na Biskupiej Górkę,

również 24 maja odbyła się prezentacja wszystkich prac, które powstały podczas plenerów, pokazanych na dużym formacie. Kamil Mączkowski zebrał grupę o godzinie 20:00 przy wejściu na ulicę Biskupią, aby zapowiedzieć niespodziankę, a następnie zaprowadził wszystkich w okolice ul. Biskupiej 20, gdzie powstała wystawa poplenerowa – wydruki wybranych szkiców na metalowych płytach, przypiętych do płotu naprzeciwko budynku. Na zakończenie grupa wykonała wspólne, pełne radości i emociji zdjęcie przy wystawie. Następnie wszyscy udali się w stronę kamienicy przy ul. Biskupiej, aby wspólnie oglądać wyświetlane na elewacji budynku prace, co stanowiło piękne zwieńczenie artystycznych zmagań w tym miejscu.

Urban Sketchers Gdańsk zapewne nie byłoby na Biskupiej Górcie, gdyby nie współpraca z Biurem Rozwoju Gdańsk. Przedstawiciele BRG zaufali naszej pasji i projektom, za co bardzo dziękujemy. Szczególne podziękowania kierujemy do Marka Krześniaka, który z wielkim zaangażowaniem i sercem wspiera naszą grupę. Mamy nadzieję na dalszą współpracę przy podobnych, ciekawych wydarzeniach :)

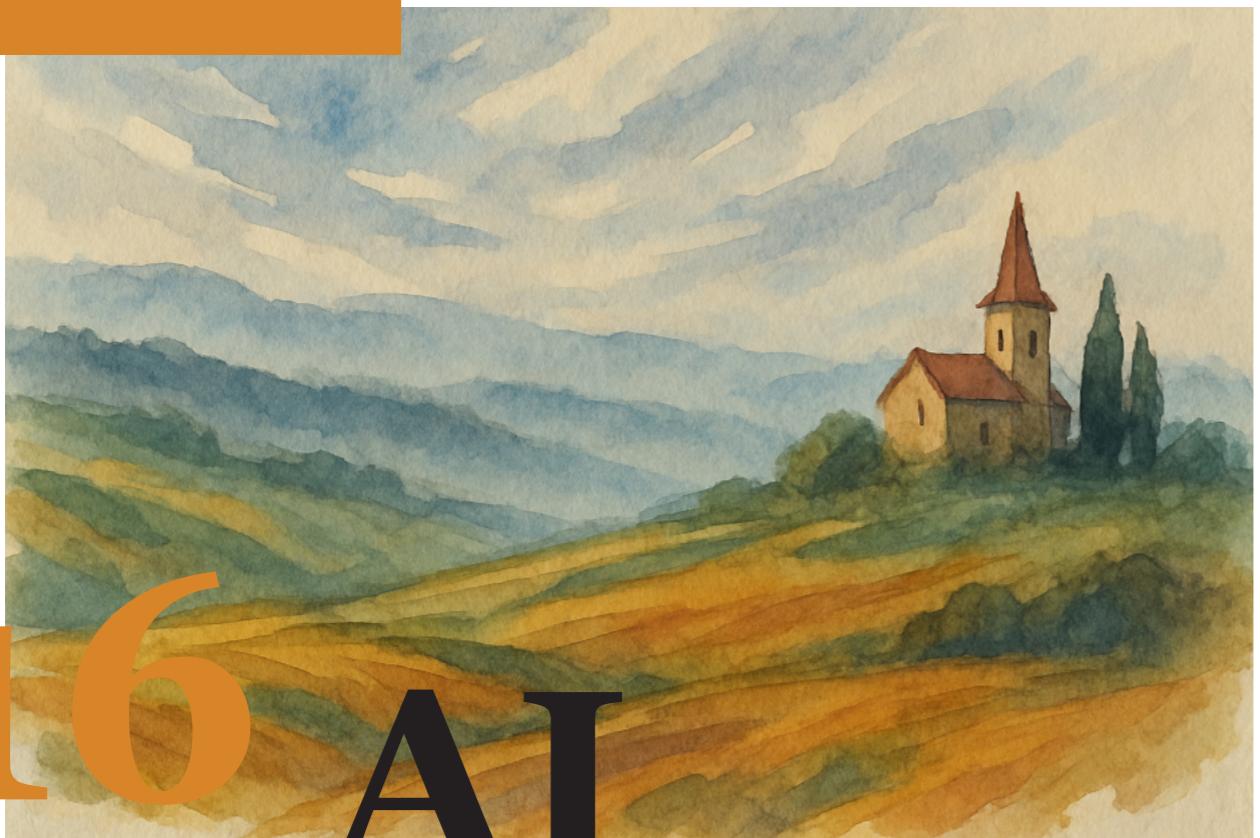
Jacek Krenz i Paulina Hoppe

Kamil Mączkowski z uczestnikami warsztatu

16 AI ARTificial intelligence?

Tekst i zdjęcie:
Krzysztof Hamerszmit

Wszyscy wokół rozmawiają o sztucznej inteligencji (AI). Czy zabierze nam pracę? Jak wpłynie na nasze życie? Potrafi napisać długiego maila z reklamacją, używając nienagannego angielskiego – ale prania już nie rozwiesi. Wpycha się do nas drzwiami i oknami – czy rozgości się także w naszym szkicowniku?

AI w dziedzinie sztuki trafiła na dość podatny grunt. Dużo dostępnych przykładów do nauki i tzw. multimodalność (operowanie na tekście, obrazie, dźwięku) pozwoliło na generowanie harmonii a'la Bach do dowolnego utworu, tworzenie piosenek w każdy stylu i tematyce (np. dzięki suno.com), zmienianie zdjęć w obrazy w stylu dowolnego artysty (fenomen wirala Ghibli style), czy generowanych teledysków.

Odpalamy w przeglądarce Googlowskie Gemini czy Chat GPT i tworzymy zapytanie – tzw. prompta. "Wygeneruj obrazek akwarelę – pejzaż górski, gdzie dalsze plany

idzie jej jeszcze najlepiej. Wracając na nasze podwórko – czy i jak możemy wykorzystać AI w naszych artystycznych podróżach? Czy ma zastosowanie także do Urban Sketchingu?

Prompt zamiast pędzla

Pierwszy pomysł – wygenerujmy sobie obraz! Dlaczego, zapytasz? Pastelami można się pobrudzić, kredek trzeba mieć ze sto, a i tak zabraknie tej potrzebnej, do akwareli trzeba cierpliwości, żeby warstwy wyschły – napiszmy więc obrazek. Możemy wykorzystać aplikację w smartfonie i generować obrazy w oparciu o to co widzimy – ot taki cyfrowy Urban Sketching 2.0

Odpalamy w przeglądarce Googlowskie Gemini czy Chat GPT i tworzymy zapytanie – tzw. prompta. "Wygeneruj obrazek akwarelę –

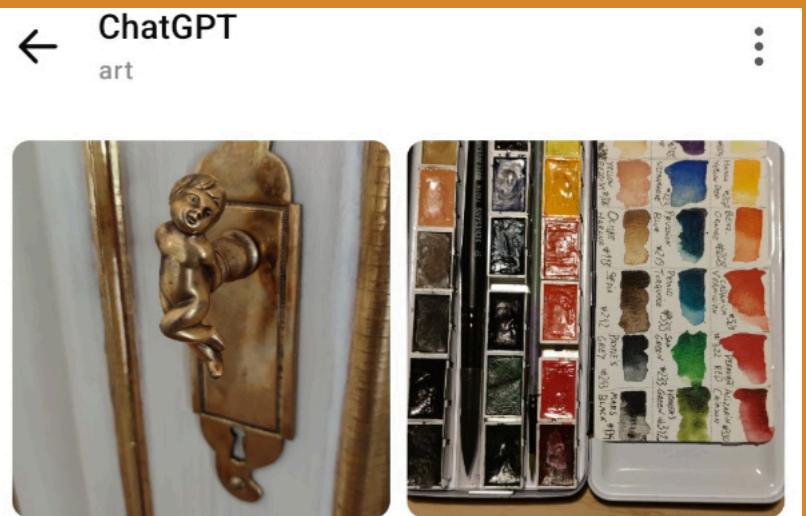
znikają we mgle. Z przodu jest kościół, a góry są skaliste jak Tatry". Możemy też podać artystę, na którym ma się wzorować AI, czy przykładowy obraz, który ma być punktem odniesienia. Kilka sekund i hop – no, całkiem nieźle, widać nawet te pociągnięcia pędzla. Gdyby ktoś się zastanawiał, to okładkowy obraz artykułu jest rezultatem takiego właśnie eksperymentu.

Po kilku próbach można się jednak znudzić – nie mamy dokładnej kontroli nad detalami, nie jest to wyzwaniem, dzieła powstają seriami, a dodatkowo każdy wygenerowany obrazek to zużycie energii równej naładowaniu twojego telefonu – więc zobaczymy, co jeszcze możemy zrobić.

Wspierający mentor o pierwszej w nocy

Załóżmy taki scenariusz – spacerując natrafiamy na ciekawy detal. Chcemy koniecznie go namalować akwarelą, ale nie bardzo wiemy, jak się do tego zabrać. Żaden z kolorów z palety nie pasuje, na detalu są cienie, a dodatkowo mamy niebieskawy papier. Właśnie przed takim wyzwaniem stałem, kiedy wpadłem na pomysł, by do pomocy wykorzystać AI.

Od jakiegoś czasu AI wspiera wspomnianą już multimodalność – to znaczy, że nie operuje tylko na tekście, ale rozumie też treść audio czy – co najważniejsze w naszym przypadku – obraz. Robię więc zdjęcie detalu, który chcę malować i wrzucam do analizy. Dodaję fotkę moich farb z pytaniem – jak uzyskać taki złoty kolor? Móglbym spisać listę odcieni jakie posiadam, ale po co się męczyć? Niech AI sama rozpozna farby i dopasuje sobie nazwy ze zdjęcia próbnika z podpisami kolorów (nawet jeżeli będą podpisane

Jakie kolory mam pomieszać zeby wyszedł taki złoty jak na zdjęciu? To sa akwarele

Aby uzyskać kolor zbliżony do złotego jak na pierwszym zdjęciu (klamka z figurką), możesz użyć poniższej mieszanki akwareli z Twojej palety:

odręcznie).

chcesz zaznaczyć odbicie światła lub błyszczący efekt."

AI zapunktowała już na starcie. Bez podpowiedzi zrozumiała co przedstawia obrazek – że jest to klamka z aniołkiem – a nie jest to typowa rzecz, którą każdy ma w mieszkaniu (no chyba, że wycho-wywałeś/łaś się w Wersalu).

Mamy też podpowiedź, co mieszać – nie trafił może z odcieniem żółtego, który mam w palecie, ale jest to jakiś trop. Czat nie poprzestaje na odpowiedzi, ale jedzie z tipami dalej: "Dla metalicznego efektu dodaj:

- Burnt Sienna lub Mars Brown – dla nadania ciepła i głębi
- Sepia – dla przyciemnienia i cieni (używaj oszczędnie!)
- Payne's Grey – do delikatnego przytumienia i podkreślenia cieni

Opcjonalne podkreślenie światła – dodaj odrobinę Titanium White jeśli

Następnie AI podaje proporcje startowe kolorów do eksperymentów oraz wskazówki, takie jak:

- zrób próbkę na osobnym papierze przed nałożeniem na pracę
- Dobrze sprawdza się warstwowanie – jasna baza (Yellow Ochre) a potem cieniowanie.

Całkiem spora odpowiedź, jak na tak krótkie zapytanie! Skomplikujemy sytuację, dodając uwagę o szaro-niebieskim papierze, na którym chcę malować. Ważna uwaga: AI jest tak modelowany, że ochoczo przykłaśnie i będzie Cię zachętał do prawie każdego pomysłu, więc trzeba brać poprawkę na jego zapał. Jeżeli na przykład zapytasz, czy możesz malować drugą stroną pędzla,

prawdopodobnie pochwali oryginalność Twojego pomysłu i podrzuci kilka sugestii technicznych; dlatego warto pozostawić sobie szczyptę krytyczmu wobec pomysłów czata. Jak na potwierdzenie tej tezy, na informację o niebieskim odcieniu używanego przez mnie papieru AI reaguje entuzjastycznie: "Świetnie, ten papier daje Ci ogromne możliwości do złota, bo sam podbiją kontrast i pozwala wydobyć połysk metalu!"

Przekonany przez mojego cyfrowego asystenta o tym, że to najlepszy pomysł w moim życiu, mogę się zabrać do malowania. Dostaję rozpisany schemat:

1. Baza – Yellow Ochre + Cadmium Yellow 2:1 – cienka przezroczysta warstwa na całość. Cel: uzyskać złote wrażenie które przebiją spod cieni
2. Cienie – Burnt Sienna do cieplejszych, Sepia albo Payne's Grey do głębszych (plus lista przykładów, gdzie malować: pod ramieniem, nogami, z tyłu głowy, w dziurce od klucza). Wskazówki techniczne - mały pędzelek, rozcieńczaj lekko wodą, buduj cień warstwami.
3. Refleksy światła – Yellow Ochre + Titanium white 3:1, czysty biały punktowo. Gdzie? Na nos, ramiona, ramkę klamki, górny łuk i śrubę. Cel: zaznaczenie odbicia, jasne akcenty tworzą wrażenie połysku metalu.
4. Ciepłe przejścia - odrobina Red Ochre do brązowych partii – efekt żarzenia się złota – używaj oszczędnie.
5. Tło i kontrast - nie zamalowuj tła, niech papier służy jako naturalny cień. Delikatne ciemne odcienie dodaj po jednej stronie klamki, żeby odciąć ją od tła.

Mój asystent oferuje nawet wygenerowanie przykładu kiamki z kolorami i cieniami w celu ilustracji, co i jak można malować. No i tutaj napotykam cyfrową ścianę :) A mianowicie – aniołek jest

GOLASEM, algorytmy moderacyjne nie pozwalają wygenerować takiego rysunku. I choć stara się jak może i oferuje alternatywy (nawet daję mu znać, że może ubrać aniołka w coś chce), to i tak finalnie przeprasza, że nie jest w stanie zrealizować tej prośby ;) No dobra, to już wiem, że do porad przy malowaniu aktów AI nie będzie za bardzo przydatna. Biorę więc to, co mam i wyposażony w plan, przystępuję do malowania.

Poniżej efekt końcowy. Bez porad AI na pewno nie odważyłbym się na dodanie punktów, imitujących refleksy światła ani na tak intensywne cieniowanie. Nie mam dużego doświadczenia w malowaniu czy skończonej szkoły - powiem Wam, że taki plan gry pozwala mi zacząć inaczej myśleć o rysunku – rozbierać zdjęcie na poszczególne etapy i, kierowany przez cyfrową rękę,

Moim zdaniem, dopóki to ja na

końcu trzymam pędzel, to nie ma za bardzo znaczenia, czy sugestie podsunął mi szkicujący obok kolega, artysta z rolki na Insta, czy aplikacja z AI – a nabranie większej pewności w używaniu nowych technik może potem pomóc w rysowaniu w plenerze na dalekich Mazurach, gdzie zasięgu sieci już nie starcza. I dobrze!

Krzysztof Hamerszmit (@kris_hamer) - Urban Sketcher z Warszawskiego Mokotowa (ulubiony set - akwarele na formacie A5 oraz czarne pióro solo).

INSTAGRAM

Pamiątkowe zdjęcie Usk Poland, podczas Międzynarodowego Sympozjum w Poznaniu

Sympozjum USk w Poznaniu

subiektywny reportaż Anny Ziętkiewicz

Tekst i szkice:
Anna Ziętkiewicz
Zdjęcie: Kamil Mączkowski

W dniach 20-23 sierpnia 2025 odbyło się w Poznaniu XIII Międzynarodowe Sympozjum Urban Sketchers. Na więcej treści dotyczących tej ważnej imprezy przyjdzie czas w kolejnych numerach Szkicownika Bez Granic, ale już teraz chcemy Wam zaprezentować dynamiczny, subiektywny rysunkowy reportaż Anny Ziętkiewicz, wybranej przez organizację Urban Sketchers na oficjalną korespondentkę tego wydarzenia.

Redakcja

DZIEŃ PRZED SYPOZJUM

Hej, tu korespondentka rysunkowa! Była to jedyna pewnie w życiu okazja, żeby brać udział w oficjalnym międzynarodowym sympozjum Urban Sketcherów (13th Urban Sketchers International Symposium). Drugiej takiej okazji raczej nie będzie, no a na pewno nie w Poznaniu, bo co roku wybierane na tę imprezę jest inne miasto w kolejnym kraju.

Myślałam, że będę wrzucać tu szkice na bieżąco, ale w ogóle nie miałam na to czasu. Zatem dopiero teraz podzielę się z Wami szkicami: jeden post będzie zawierał szkice z jednego dnia. Nie napiszę zbyt wiele, bo mózgownica już i tak mi wyparowała, kochani, musiałam mączyć coś po angielsku na stronie urbansketchers.org na którą to stronę zapraszam po więcej – inny korespondent, Roger Klaassen zamieścił tam swoje fajowe rysunki i raporty, no i ja też zamieściłam, można się zapoznać po angielsku.

Tutaj będzie po polsku, ale raczej maksymalnie skrótnie i w tonie luźnym i nieoficjalnym.

Pierwszy pakiet rysunków: dzień przed sympozjum, ciężka orka wszystkich, ekipa wolontariuszy była świetnie zorganizowana i rozpykała torby z dobocią szybciej niż myślałam, ale to grupa w większości już zaprawiona w boju.

Na rysunkach są napisy, robiłam sobie na bieżąco, żeby się nie pogubić. Pewnie gdzieniegdzie są błędy, trudno.

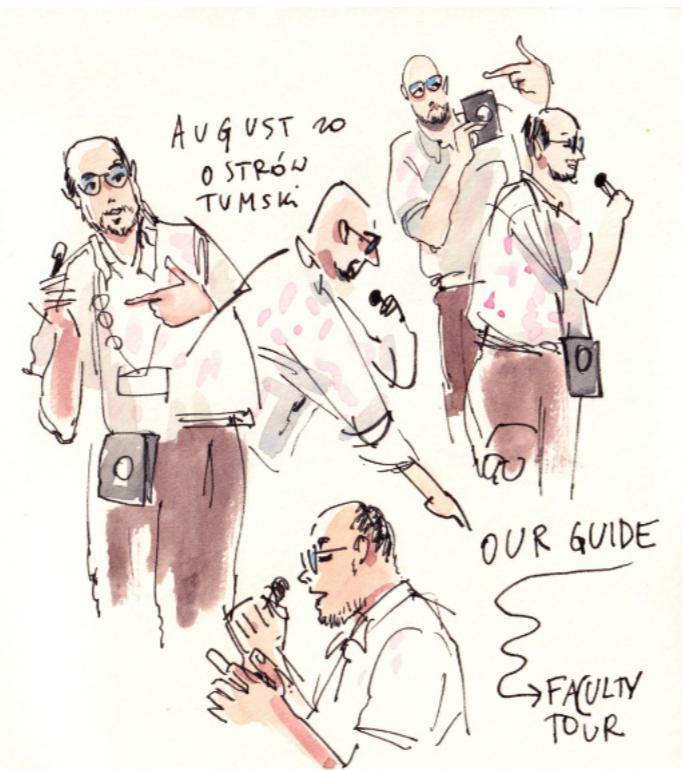

DZIEŃ I

Pierwszy dzień sympozjum, czyli wstęp do obłodu. Przyjechały ważne w świecie urbansketcherskim osobistości, pojechali na wycieczkę, potem poszli na obiad do Brovarii. No a potem było wielkie otwarcie w Novotelu. Wróciłam do domu i padłam na oblicze.

Rysunki są podpisane, więc nie będę ich chyba specjalnie opisywała, jeżeli nasuwają się Państwu jakieś refleksje, wątpliwości, pytania, to proszę pytać. Nie obiecuję, że odpowiem, bo muszę się z wieloma rzeczami wyrobić.

AUGUST 20, OSTRÓW TUMSKI
FA CULTY TOUR

DZIEŃ II

Dzień drugi symposium, czyli jeszcze nie wiedziałam, co mnie czeka XD, a to się dopiero rozkręciło.

Poranek zaczął się od jakichś niepokojących wiadomości na łotsapie, który musiałam niestety zainstalować, żeby porozumiewać się z kolegami korespondentami i władzami urbanskczingu. Z wiadomości tych wynikało, że powinnam się znaleźć w Novotelu o 9, a była 8.40. Wzięłam rower i pojechałam, w sumie nie bardzo do dzisiaj wiem po co, ale rower za to był doskonałym pomysłem. Rysunki zaczęłam od wykładu o szkicowaniu na zimnie (będziecie mieli na rysunku), potem były warsztaty Reham Ali (bardzo znana w naszym świecie USK - sprawdźcie jej wspaniałe szkice), potem pojechałam rowerem na Plac Kolegiacki, gdzie naszkicowałam warsztaty Paula Wanga, który pokazywał jak użyć do szkicowania różnych rzeczy, które najmniej nie były pędzlami. Później zgarnął mnie na kawę Kamil Mączkowski, w sumie nie oddałam za tę kawę jeszcze, kurczę, a Kamil (niezależny szalejący reporter, sprawdźcie na instagramie @boski_sketching i na FB Boski Sketching) szedł udokumentować warsztaty Dana Archera. Warsztatowicz siedzieli na kupie w kawiarni LaGacca i wyglądały raczej na zachwyconych. Właściciel przybytu cisnął srogie rapy o kawie, a reszta go rysowała.

Warsztaty się skończyły, wróciłam rowerem do Parku Dąbrowskiego, gdzie poszłam na dwa dema: Freda Lynch'a, a potem naprawdę reszkami sił naszkicowałam Stephanie Bower z widownią, śledzącą jej demo.

Zamiast iść ze znajomkami na piwo lub dwa, poszłam do domu i padłam na twarz, ale musiałam potem wstać, poskanować szkice, coś tam wyklikać itd. Byłam niedawno z plecakiem w górkach, ale ból, jaki czułam w mózgu i w każdym członku moim, był w ogóle nieporównywalny do bólu turystycznego. No ale trzeba było dotrwać z godnością do końca

Rysunki jak poprzednio, mają adekwatne napisy.

DZIEŃ III

Trzeci dzień sympozjum, postanowiłem, że nie ma głupich i nie zaglądam na żadne łotupy, żeby się nie dowiedzieć, że powinnam gdzieś być. Czego oczy nie widzą i tak dalej. Ruszyłam naszkicować warsztaty Andrew Jamesa, który kazał ludziom szybko rysować pijane kreski. Wyglądało to fajnie. W dodatku Andrew mnie naszkicował, wrzucę później w komentarz. Potem usadziłam tytęka na siodełku i sruuu na Plac Kolegiacki, gdzie warsztaty miał Pedro Loureiro. Wyjęłam słodki mały zestaw od Roman Szmal Art, a tam był taki ekstra niebieski zrobiony specjalnie na Sympozjum, który się rozwarstwiał, no i poużywałam sobie tego niebieskiego. Wiał wiatr i zrobiło się trochę chłodniej, czyli mi zrobiło się osobiste nieco lepiej. Wrzuciłam coś w żołądek, chyba nawet było to coś smacznego, i odszukałam warsztaty Róisin Curé. Kojarzyłam nazwisko (zresztą jak większość nazwisk osób, które miały pokazy albo warsztaty). Róisin ma kanał na youtube, przystępnie opowiada o przydatnych trikach, tipach i mykach w szkicowaniu. Polecam :) Nie miałam siły, ale zmusiłam się, żeby jeszcze naszkicować warsztaty Suhity Shirodkar, bo grupa tak ładnie siedziała pod drzewem. Spokojnie możecie sprawdzić wszystkie te nazwiska, które podaję. To utalentowani ludzie, szczeka opada.

I znowu zamiast na piwo i pogaduchy, poszłam do domu. Trudno, coś za coś... Bycie korespondentką rysunkową na takiej wielkiej imprezie to jednak jest prestiż, ale ja miałam punkty za pochodzenie z Poznania, więc wiadomo. Taka prawda.

Rysunki mają napisy.

DZIEŃ IV

Czwarty i ostatni dzień sympozjum. Smuteczek mimo zmęczenia. Już chyba od poprzedniego dnia rysowałam w małym szkicowniku, bo większy zaczął mi autentycznie ciążyć

Rano uchwyciłam Detlefa Surrey'a podczas wykładu (trzy razy!) i pokazu swoich ilustracji związanych z Berlińskim Murem. Potem próbowałam nadążyć za warsztatami Petera Rusha, który popiął gdzieś do przodu i jakoś nie zapowiadało się na to, żeby stanął na dłużej i pozwolił tym biednym ludziom coś normalnie naszkicować. W końcu do tego doszło na jakimś podwórku. Miałam już jakimś cudem natrzaskane szkice, więc pojechałam dalej. Jechałam obok Placu Wielkopolskiego, patrzę, a tu znów coś, więc się zatrzymałam, a tam warsztaty Inny Serrano. Wypiłam kawę (w bude na Placu Wielkopolskim jest spoko, a pizza w tej samej budce w ogóle dobra, polecam, płatne tylko kasa, karta nie). Naszkicowałam, a potem pojechałam na poszukiwania Maru Godas, która, jak się okazało, warsztatów tego dnia nie miała - to w sumie dobrze, bo już myślałam że coś mi na mózg padło i jej nie widzę, a jeździłam wokoło Rynku ze 40 minut (i niby miała tam być).

Pojechałam do Starego Browaru, patrzę, a tu Maru. Narysowałam ją błyskawicznie tak w razie czego, a potem już trochę dokładniej, a jeszcze później grupę Olivii Marcus z Michaeliem jako wolontariuszem.

No a potem zdjęcie tłumu urbanskcerów na Placu Wolności i zakończenie imprezy w Novotelu.

Dora zagrała z kolegą na skrzypcach i bardzo mnie to wzruszyło, z kolei jedno piwo, wreszcie wypite, mnie spiło.

Powinnam pewnie coś dodać podsumowującego, ale jeszcze nie mam sił. Może potem.

Mam nadzieję, że ludzie się dobrze bawili.

Ta relacja jest taka skrajnie subiektywna i egocentryczna, a ja spotkałam jednak jakimś cudem kilka osób, zjadłam np. obiad w towarzystwie dziewczyn, spotkałam Iwonę; wiem co Laurie kupiła jako prezent z Polski, spotkałam Simona, miałem jednak trochę interakcji mimo wszystko! Załatwiałam, że nie mogę postać dłużej przy tych wszystkich warsztatach, bo nierzadko prowadzący mówili bardziej interesujące rzeczy.

Jeżeli chcecie pooglądać szkice tej hordy, która ściągnęła do Poznania, to możecie na instagramie wrzucić hashtags #usksymposium2025 #uskoznan2025 i przypuszczalnie znajdziecie masę pięknych rysunków.

Zapraszamy na profil **Anka Ziętkiewicz** na Facebooku oraz **@kaszel_kaszalota** na Instagramie - znajdziecie tam więcej szkiców i tekstów naszej korespondentki.

A pod tym kodem QR możecie obejrzeć reportaż międzynarodowego korespondenta Sympozjum, **Rogera Klaassena**.

INSTAGRAM

FACEBOOK

Roger Klaassen

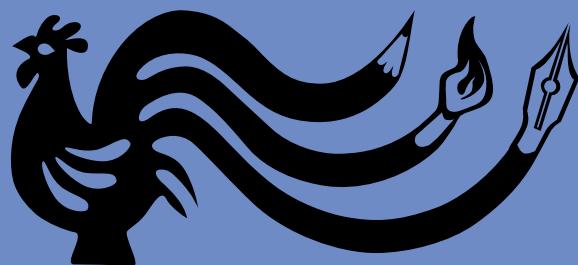
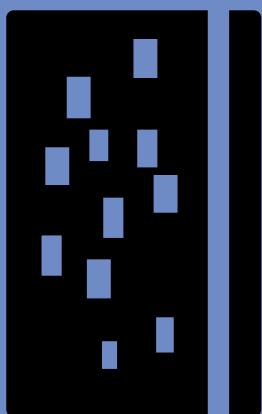
Redakcja

OD REDAKCJI

Dziękujemy za przeczytanie kolejnego numeru "Szkicownika Bez Granic". Pojawiło się w nim wiele ciekawych tematów - dziękujemy wszystkim autorom za nadesłane materiały, a Was, czytelników, zachęcamy do szkicowania. Mamy nadzieję, że znaleźliście na poprzednich stronach dużo inspiracji. A może sami chcielibyście się wypowiedzieć? Nasz magazyn jest tworzony wspólnie przez sketcherów z Polski i wolontariuszy. Jeśli macie pomysł na artykuł, przyślijcie go na adres szkicownikbezgranic@gmail.com.

**Justyna Dąbek
Jula Majewska
Kamil Mączkowski
Justyna Wojnowska
Dora Pindur**

Urban Sketchers
Poland

Redakcja
Szkicownik Bez Granic
szkicownikbezgranic@gmail.com

